

Hankke Rele: 7.12.06/MW:

TURKU

MARINA PALACE

KOEKAIVAUS 5.10-13.10.2004

Kaivauskertomus

FK Jukka Sipilä, Turun maakuntamuseo, 2004

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohde:	Turku, Marina Palacen pysäköintialue, Linnankatu 32
Kaupunginosa/kortteli/tontti:	VII/36/1
Kaupunkikartan lehti:	Kantakartta XVII:8
Turun kaupungin koordinaatit	X = 104678.55 – 104700.47, Y = 69599.75 – 69628.58
Peruskarttalehti:	TURKU 104309
Peruskoordinaatit:	X = 670468 – 670470, Y = 56960 - 56962
Yhtenäiskoordinaatit:	X = 671340 – 671342, Y = 323948 – 323950
Maanomistaja:	Oy Hotelli Marina Ab
Tutkimuslaitos:	Turun maakuntamuseo
Kohteen ajoitus:	1600-luvun lopulta 1800-luvulle
Kaivauksenjohtaja:	Jukka Sipilä
Kenttätyöaika:	5.10. – 13.10.2004
Tutkitun alueen laajuus:	Seitsemän 2 x 2 metrin koekaivantoa, yhteensä noin 28 m ² .
Tutkimuksen kustantaja:	Oy Hotelli Marina Ab
Esinelöydöt:	TMM 22306:1-87
Löytöjen säilytyspaikka:	Turun maakuntamuseo, maalöytövarasto
Mustavalkonegatiivit:	KF042664 – KF042694
Väridiapositiivit:	KD04897 - 04901
Kaivausraportin säilytyspaikka:	Turun maakuntamuseo
Kaivausraportin kopiot:	Museovirasto, rakennushistorian osasto.

Sisällysluettelo

1. Tiivistelmä	s. 4
2. Johdanto	s. 4
3. Tutkimusmenetelmät ja dokumentointi	s. 4
4. Mittaus ja koordinaatisto	s. 5
5. Havainnot	s. 5
5.1 Koekaivanto A	s. 6
5.2 Koekaivanto B	s. 7
5.3 Koekaivanto C	s. 11
5.4 Koekaivanto D	s. 12
5.5 Koekaivanto E	s. 12
5.6 Koekaivanto F	s. 12
5.7 Koekaivanto G	s. 12
6. Tulokset	s. 15

LIITTEET

1. Luettelo värildiapositiiveista ja mustavalkonegatiiveista	
2. Kuvaliite	
3. Kartat	Karttamerkit
	Kartta n:o 1. Yleiskartta
	Kartta n:o 2. Pintavaaituskartta
	Kartta n:o 3. Koekaivanto A, M2
	Kartta n:o 4. Koekaivanto A, M3
	Kartta n:o 5. Koekaivanto A, M4 ja R5
	Kartta n:o 6. Koekaivanto B, R12 yläosa, M10, M11 ja M13
	Kartta n:o 7. Koekaivanto B, R12 ja R16 sekä M14 ja M15
	Kartta n:o 8. Koekaivanto B, R12 alaosa, R16 ja R22 sekä M18
	Kartta n:o 9. Koekaivanto B, M20
	Kartta n:o 10. Koekaivanto C
	Kartta n:o 11. Koekaivanto D
	Kartta n:o 12. Koekaivanto E
	Kartta n:o 13. Koekaivanto F
	Kartta n:o 14. Koekaivanto G
	Kartta n:o 15. Koekaivanto G, R30 sekä M29 ja M32
	Kartta n:o 16. Koekaivanto B, lounaisprofiili
	Kartta n:o 17. Koekaivanto G, luoteisprofiili
4. Löytöluettelo	
5. Luettelo luetteloimattomista ja poistetuista löydöistä	

1. Tiivistelmä

Turun maakuntamuseo teki koekaivaukset Turun kaupungissa Linnankatu 32:ssa Oy Hotelli Marina Ab:n pysäköintialueella 5.10.-13.10.2004 varautuen mahdollisiin tuleviin rakennushankkeisiin. Arkeologisten kaivausten jälkityöt tehtiin 14.10.-22.10.2004. Alueelle kaivettiin seitsemän noin 2 x 2 metrin kokoista koekaivantoa. Entuudestaan tiedettiin alueella olleen asutusta 1600-luvun lopulta lähtien sekä se, että mahdollisesti osa kulttuurikerrostumista on tuhoutunut rakennettaessa tontille hotellia 1970-luvulla. Koekaivausten perusteella kulttuurikerrostumat osoittautuivat hyvin fragmentaariksi. Nimenomaan 1600-luvun lopulle tai 1700-luvun alkupuolelle varmuudella ajoittuvia löytöjä ei juurikaan ollut. Kuitenkin viitteitä sen aikuisesta asutusjäljistä löytyi. Kaivetuista koekuopista neljä oli steriilejä. Mahdollisia kulttuurikerrostumia oli vain koekaivannoissa A, B ja G, jotka kaikki sijaittivat lähellä toisiaan.

2. Johdanto

Turussa Linnankatu 3:ssa sijaitsevalle Oy Hotelli Marina Ab:n alueelle suunnitellaan maanalaisia paikoitustiloja. Alue sijaitsee VII kaupunginosassa korttelin 36 tontilla 1. Alueella tiedetään olleen kaupunkimaista asutusta 1600-luvun lopulta lähtien. Tämän johdosta alueella suoritettiin 5.10. – 13.10.2004 muinaismuistolain (295/1963) edellyttämät arkeologiset koetutkimukset. Koetutkimusten perusteella ratkaistaan, onko alueella suoritettava laajempia tutkimuksia ennen rakennustöiden alkua. Muistitiedon mukaan hotellia rakennettaessa 1970-luvulla oli kaivantojen ympärillä laajat luiskatut alueet, jotka osaltaan ovat tuhonneet alueella mahdollisesti olevia muinaisjäännöksiä.

Turun maakuntamuseon ja Oy Hotelli Marina Ab:n välillä 4.10.2004 solmitun sopimuksen mukaan Oy Hotelli Marina Ab korvasi Turun maakuntamuseolle kaivauksista aiheutuneet kustannukset, jotka käsittivät tutkijan palkkakustannukset kenttä- ja jälkityövaiheen aikana sekä kaivausapulaisen palkkakustannukset kenttätyövaiheen aikana. Lisäksi Oy Hotelli Marina Ab korvasi tutkimuksessa tarvittavien työvälineiden ja materiaalin, ATK-laitteiden ja –tarvikkeiden sekä jälkityövaiheen aikaisen tutkimustyötilan kustannukset. Kustannukset arvioitiin enintään 4980, 42 euroksi. Oy Hotelli Marina Ab huolehti kustannuksellaan kenttätyövaiheen aikana tarvitusta maa-aineksen koneellisesta poistosta ja kuljetuksesta, kaivausalueen riittävästä eristämisestä ja suojaamisesta sekä koekaivantojen täyttämistä kaivausten päätyttyä.

Suunnitellulle maanalaisten paikoitustilojen alueelle merkittiin seitsemän koekaivannon paikkaa, joista kukin oli kooltaan runsaat 2 x 2 metriä. Kaivausryhmään kuuluivat tutkija Jukka Sipilän lisäksi tutkimusapulainen Satu Isotalo. Kaivausten valvojana toimi Turun maakuntamuseon tutkija Aki Pihlman. Varsinainen kenttätyöaika oli 5.10 – 13.10.2004. Viimeisenä kenttätyöpäivänä alueella suoritettiin tarpeelliset takymetrimittaukset. Tutkija Jukka Sipilä aloitti jälkityöt välittömästi kenttätyövaiheen jälkeen. Jälkitöihin oli varattu aikaa 22.10.2004 asti. Kenttätyövaiheen aikaiset työskentelyolosuhteet olivat hyvät. Jatkuvaa sadetta oli vain yhtenä päivänä eikä sekään haitannut työskentelyä. Maaperä oli melko kuivaa ja imi hyvin sataneen veden.

3. Tutkimusmenetelmät ja dokumentointi

Koekaivausten paikat valittiin rakennettavan maanalaisen paikoitustilan kohdalta siten, että ne antaisivat mahdollisimman hyvän kuvan mahdollisista säilyneistä kulttuurikerrostumista. Aluksi määriteltiin viiden koekuopan paikat alueelta, jossa hotellin rakennustyöt 1970-luvulla todennäköisesti eivät olleet rikkoneet kulttuurikerrostumia ja jossa ei ollut häiritseviä sähkö- tai puhelinkaapeleita. Näiden koekaivantojen tulosten perusteella aukaistiin vielä kaksi koekaivantoa tarkemman kuvan saamiseksi alueesta. Koekaivannot olivat kooltaan 2 x 2 metriä. Asfalttia rikottiin hieman laajemmalla alueella, koska asfaltin alainen täyttösora ei mahdollistanut pystysuoria kaivantojen reunamia. Kaivausten aikana oli käy-

tettävissä pieni Bobcat-kaivuri, jolla poistettiin asfaltit ja täyttökerrokset. Kaivettaessa alimpia maayksiköitä oli kaivurista myös suurta apua, koska maat voitiin lapioida kaivinkoneen kauhaan, joka läjitti maat tarkempaa tutkimusta varten viereiselle asfaltille.

Varsinainen arkeologinen kaivuutyö suoritettiin pääosin lapiolla ja osaksi lastoilla. Pienehköt ja ohuet maayksiköt kaivettiin lastoin tai ohuin siivuin lapiolla ottamalla samalla mahdolliset löydöt talteen. Laajemmat maayksiköt läjitettiin asfaltille, jossa ne vielä käytiin lastalla läpi. Seulontatarkkuus ei välttämättä vastaa pöytäseulonnan tasoa, mutta antoi kuitenkin riittävän tarkan kuvan alueen löytöaineksesta. Rakenteet ja maayksiköt piirrettiin ja valokuvattiin. Profiilit piirrettiin kahdesta koekaivannosta (koekaivannot B ja G). Stratigrafiset yksiköt numeroitiin juoksevasti koekaivanto A:sta, B:stä ja G:stä eli koekaivannoista, joissa oli kulttuurikerrostumia tai rakenteita. Muista koekuopista mitattiin vain täytömaan paksuus tai miltä syvyydeltä pohjasavi alkoi. Maayksiköille on annettu tunnus M, rakenneyksiköille R ja leikkauksille L.

Löydöt on luetteloitu Turun maakuntamuseoon päänumerolla TMM 22306. Yksikkö- ja profiilikartat piirrettiin Autocadilla puhtaaksi mittakaavassa 1:20 tai 1:50.

4. Mittaus- ja koordinaatisto.

Kaivausten aikana koekaivantojen paikat merkittiin silmämääräisesti yleiskartalle ja vasta kaivausten jälkeen kaivantojen kulmapisteiden paikat Turun kaupungin koordinaatistossa mitattiin takymetrillä. Kaivausten aikana mittaukset tehtiin näistä kulmapisteistä nivelmitoilla. Korkeuspiste tuotiin alueelle kaupungin korkeuspisteestä n:o 2774, joka sijaitsee Ursininkadun ja Eerikinkadun kulmassa Ursininkadun puolella kivijalassa. Sen korkeus on 6.339. Kaivausten aikainen korkeuspiste sijaitsi hotellin pysäköintialueen puoleisen tukipylvään juuressa, jonka korkeudeksi mitattiin 3.29 m mpy.

Takymetrimittauksissa käytettiin hyväksi Ramboll Finland Oy:n pysäköintialueen lähelle tekemiä apupisteitä, jotka se teki kenttätöväiheen loppupuolella omia mittauksiaan varten. Takymetri asemoitiin Ramboll Finland Oy:n apupisteiden 2 ($X = 104717.696$, $Y = 69574.936$, $Z = 4.157$) ja 3 ($X = 104646.538$, $Y = 69612.836$, $Z = 2.338$) avulla. Näiden apupisteiden avulla tarkistettiin myös kaivausten aikaisen korkeuspisteen korkeus, joka osoittautui yhtäpitäväksi omien mittaustemme kanssa.

5. Havainnot

Seuraavassa tarkastellaan kutakin koekaivantoa erikseen ja niissä mahdollisesti olevia rakenteita ja maayksiköitä. Koekaivantoja oli seitsemän ja ne eroteltiin kirjaimin aakkosjärjestyksessä A - G. Ainoastaan koekaivannot A, B ja G kaivettiin maayksiköittäin. Muissa koekaivannoissa ei kulttuurikerroksia ollut ja niiden maakerrokset selostetaan koekaivannoittain. Ainoastaan koekaivannoista A, B ja G tavattiin varhaisempia ihmistoiminnan jälkiä. Muista koekaivannoista ei vastaavia jälkiä tavattu. Aikoinaan myös Marina Palacen rakennustyömaa suurehkoine luiskineen on mahdollisesti tuhonnut kulttuurikerroksia.

Kunkin koekaivannon päältä poistettiin noin 5 cm:n asfalttikerros. Koekaivannon pinnan korkeus mitattiin kaivannon kulmista asfalttipinnan päältä.

5.1. Koekaivanto A

Kaivannon pinta: 3.73 - 3.78 m mpy.
 Kaivannon pohja: 2.60 m mpy. (koekuoppa 2.13 m mpy.)
 Kartat: 1-2, 3-5

M1 - tasoitekerros

Pinta: 3.68 - 3.73 m mpy.
 Pohja: 3.27 - 3.39 m mpy.
 Löydöt: Ei löytöjä

Asfalttikerroksen (5 cm) alla oli tummaa, saven sekaista hiekkaa, jossa oli runsaasti uudehkoja tiiliskiven paloja, laastia ja mm. valkolasitteista kylpyhuonekaakelia. Kerros oli hyvin tiivis johtuen piha-alueen asfaltointia edeltävästä tärytyksestä. Kerroksen paksuus on 30 - 40 cm. Raja alapuoliseen yksikköön M2 melko epäselvä.

M2 - purkumaata

Pinta: 3.27 - 3.39 m mpy.
 Pohja: 3.22 - 3.28 m mpy.
 Kartat: 3
 Löydöt: Punasavikeramiikan ja kaakelin paloja, vaikeasti ajoitettavissa.

Savipitoinen sora, jossa seassa humusta, laastia, tiilimurskaa. Tiilimurskan määrä oli erittäin runsasta varsinkin kaivannon lounaislaidalla. Maa on melko sekoittuneen oloista. Raja alapuoliseen maahan M3 melko selkeä.

M3 - kulttuurimaa

Pinta: 3.22 - 3.28 m mpy.
 Pohja: 2.81 - 2.97 m mpy.
 Kartat: 4
 Löydöt: Punasavikeramiikkaa, kirkas tasolasin pala, muutama kaakelin pala- ja siru.

Melko homogeeninen hiekkapitoinen multava savi, seassa jonkin verran laastia, mutta tiilimurskan osuus olennaisesti pienempi kuin ylemmässä kerroksessa. Kerros oli melko niukkalöydöksinen.

M4 - kulttuurimaa

Pinta: 2.81 - 2.97 m mpy.
 Pohja: 2.60 m mpy.
 Kartat: 5
 Valokuvat: KF042667 ja KF042668
 Löydöt: Punasavikeramiikkaa ja vihreälasitteista koristekaakelia, liitupiipun varren katkelmia, fajanssin pala ja vihreää pullolasia.
 Ajoitus: 1700-luku

Multava savi, seassa hietaa, melko homogeeninen maa. Kerroksen paksuus noin 30 cm. Maa on värittään ruskean harmaa. Maayksikköä ei kaivettu kokonaisuudessaan. Kaivannon pohjoisnurkkaan tehdystä koekuopasta ei löytynyt mitään. Kuopan pohja vaikutti steriililtä. Sitä vastoin kaivannon ete-

länurkkaan tehdystä koekuopasta löytyi muutama pala vihreälasitteista koristekaakelia. Tämän johdosta kaivannon kaakkoislaitaan tehtiin syvempi koeoja, josta tuli lisää muutama kaakelin ja keramiikan pala sekä liitupiipun varren katkelmia. Koeojassa tasolla 2.80 m mpy oli pieni hiilianomalia sekä kolme ohutta paalun palaa (= R5). Kuivakuorisavi tuli vastaan noin 2.60 m mpy tasolla.

R5 - puupaalut

Pinta: 2.79 - 2.80 m mpy.

Pohja: 2.72 - 2.73 m mpy.

Kartat: 5

Ajoitus: 1700-luku tai varhaisempi

Maayksikkö M4:ään kaivetussa koeojassa oli pieni, ohut hiilianomalia, jossa oli kolme, halkaisijaltaan 2-3 cm paalua. Paalut olivat pahoin maatuneet, pituudeltaan 6-7 cm. Ne voinevat liittyä esim. aidan pystytolppiin.

5.2. Koekaivanto B

Kaivannon pinta: 3.59 - 3.68 m mpy.

Kaivannon pohja: 2.03 - 2.18 m mpy.

Kartat: 1-2, 6-9, 16

Valokuvat: Lounaisprofiili KD 04900 ja KF042685

Kerrokset M6 - M8 kaivettiin koneellisesti suoraan pois. Kerroksesta M9:n lähtien kaivuu tehtiin pääosin lapiolla.

M6 - täyttösora

Pinta: 3.54 - 3.63 m mpy

Pohja: 2.88 - 3.20 m mpy

Kartat: 16

Löydöt: Ei löytöjä

Pinnalla vaaleaa hiekkaa noin 20 cm:n kerros, alempana huomattavasti karkeampaa soraa ja kiviä. Alapuolella kerrokset M7 ja M8, rajat selkeät.

M7 - täyttömaa

Pinta: 3.04 - 3.09 m mpy.

Pohja: 3.03 - 3.05 m mpy

Kartat: 16

Valokuvat: KF042664

Löydöt: Ei löytöjä

Kaivannon länsinurkkauksessa kerrosten M6:den ja M8:n välissä pieni ruokamulta-anomalia, väri tumman harmaa. Kerrostuma todennäköisesti syntynyt maata tasoitettaessa pysäköintialueeksi. Kerroksen paksuus noin 1 - 4 cm.

M8 - täyttömaa

Pinta: 2.88 - 3.20 m mpy.
 Pohja: 2.84 - 3.07 m mpy
 Kartat: 16
 Valokuvat: KF042664
 Löydöt: Niukasti keramiikkaa ja kaakelia

Savinen hiekka, jossa seassa tiilimurskaa ja laastia, pieniä kiviä, väri kirjava. Raja yläpuoliseen M6:een selvä ja M7:ään melko selvä. Alapuolella kerrokset M9 ja M10, joihin raja melko selkeä.

M9 - kulttuurikerros

Pinta: 2.84 - 3.07 m mpy.
 Pohja: 2.68 - 2.90 m mpy.
 Kartat: 16
 Valokuvat: KF042665 ja KF042666
 Löydöt: Niukasti keramiikkaa ja kaakelia
 Ajoitus: 1800-luku

M8:n alainen multava, hiekkaa sisältävä savikerros, tiilimurskaa ja laastia niukasti, jonkin verran nokea. Kerroksen väri harmahtava, paikoin ruskeita laikkuja, melko homogeeninen ja tiivis. Pinta laskeutuu voimakkaasti kaivannon kaakkoislaidassa ja itäkulmauksessa työntyen maayksikkö M10:n alle. M11 ja M13 ovat maayksikkö M9:n alla ja raja on melko selkeä.

M10A ja M10B - purkukerros

Pinta: 2.84 - 2.88 m mpy.
 Pohja: 2.68 - 2.73 m mpy
 Kartat: 6, 16
 Valokuvat: KF042665, KF042666 ja KF042669
 Löydöt: Keramiikan ja lasin pala, rautanaulan katkelma ja resentti nailonsukka.

M8:n alaisen kerroksen yläosassa on runsaasti tiilimurskaa ja tiilen kappaleita, seassa M9:ää muistuttavaa maata (=M10A). Sen alapuolella ja osin rakenne R12:den kivien välissä on M9:ää muistuttavaa maata, mutta maa on erittäin kuohkeaa, höttöä (=M10B). Maakerrostuma on M9:ää nuorempi, ehkä huomattavastikin. Raja M10:n alle työntyvään M9:ään on selkeä, koska M9:n muodostaa rajapinnassa hyvin tiiviin kerroksen. Myös M10:n alapuolinen M14 on pinnaltaan tiivis.

M11 - kulttuurikerros

Pinta: 2.68 - 2.87 m mpy.
 Pohja: 2.65 - 2.85 m mpy.
 Kartat: 6
 Valokuvat: KF042669
 Löydöt: Ei löytöjä.

M9:n alla, koekaivanto B:n koillislaidalla rakenne R12:den luoteispuolella oleva vajaa metrin levyinen kaistale savipitoista maata, jossa on runsaasti laastia sekä nokea ja hiiltä. Rajoittuu kaakkoispuolella rakenteeseen R12. Raja kaakkoiseen M10:een melko selkeä, mutta raja länsipuoliseen ja alapuoliseen

M13:een melko selvä.

R12 - kivijalan kulma?

Pinta: 2.77 - 2.90 m mpy.

Kartat: 6, 7, 8

Valokuvat: KD04897 ja KD04899 sekä KF042670 – KF042672, KF042674, KF042678-KF042680, KF04282-KF042684

Ajoitus: 1800-luku?

Koekaivanto B:n kaakkoiskulmauksessa sijaitseva pinnaltaan melko tasainen kiveys, joka koostui muutamasta suuresta, melko tasapintaisesta kivistä, joiden väliin on kiilattu pieniä kiviä ja maata. Kaivannossa rakenteesta oli esillä noin 1,0 x 1,3 metrin kulmaus, kivetyks jatkui profiileihin. Rakenteen yläosassa kivien välissä oli maayksikkö M10B kuuluvaa maata. Rakenteen luoteispuolella maayksiköt R11 ja R13 rajoittuvat rakenteeseen. Rakenne leikkaa maayksiköt M14 ja M13. Rakenteen yläpuolisten kivien alla on yksi suuri tasapintainen laattamainen kivi. Se jatkuu profiiliin ja jätettiin siksi paikoilleen. Okranvärinen maayksikkö M18 pohja on laattakiven pohjan tasolla eikä todennäköisesti jatku kiven alle. Kivi on mahdollisesti peräisin jostain aikaisemmasta rakenteesta ja hyödynnetty rakenteessa R12. Tälle oletukselle ei kuitenkaan saatu varmuutta.

M13 – palokerros?

Pinta: 2.65 - 2.90 m mpy

Pohja: 2.63 - 2.73 m mpy

Kartat: 6, 16

Valokuvat: KF042670 – KF042672

Löydöt: Muutama keramiikan ja liitupiipun varren pala, vähän fajanssia.

Ajoitus: Löydöt 1700/1800-lukua.

Kerrosten M9, M11 ja osin kerroksen M10 alla on savista soraa ja tiilimurskaa sekä hiiltä sisältävä, yleisväriltään punertava kerros. Koostumukseltaan kerros on melko heterogeeninen. Sisältää runsaasti ruskeita ruosteenvärisiä laikkuja. Kaivannon keskiosassa kerros on ympäröivää maata savipitoisempaa. Kerroksen alapuolisessa savessa, M14:n ja M15:den rajakohdassa, on matala lounais-koillis-suuntainen oja, joka on täytetty M13:lla. Rajat kerroksen alapuolisiin kerroksiin M14:ään ja M15:een on selkeä.

M14 - kulttuurimaa

Pinta: 2.69 - 2.73 m mpy

Pohja: 2.52 - 2.67 m mpy.

Kartat: 7, 16

Valokuvat: KF042674

Löydöt: Ei löytöjä

Kerrosten M10 ja osin M13 alla oleva savikerros, joka sisältää tiilimurskaa, laastia ja hiekkaa. Orgaanisen aineksen osuus on niukka. Kerroksen väri on ruskehtavan harmaa. Raja alapuoliseen kerrokseen M17 melko epäselvä.

M15 - kulttuurimaa

Pinta: 2.63 - 2.72 m mpy

Pohja: 2.59 - 2.67 m mpy

Kartat: 7, 8, 16

Valokuvat: KF042674

Löydöt: Pari kaakelin palaa ja gagaattihelmen puolikas, rautanaulan katkelma.

M13:en alainen savikerros, joka muistuttaa sen eteläpuolella olevaa, matalan ojakaivannon erottamaa, maayksikkö M14:ä. M15 on kuitenkin tummempi, multavampi ja vähemmän tiilimurskaa sisältävä maayksikkö. Kerroksen paksuus on noin 3 - 5 cm. Raja alapuoliseen kerrokseen, M19, on selkeä.

R16 - hirrenpää

Pinta: 2.72 m mpy

Pohja: 2.60 m mpy

Kartat: 7,8

Valokuvat: KF042673

Ajoitus: 1800-luku

Koekaivanto B:n koillisnurkkauksen profiilista työntyvä hirsi tai paksu lankku, jonka päässä, osin alapuolella, on kolme kiveä. Hirren pää on sahattu 45 asteen kulmaan. Rakenne jätettiin paikoilleen. Rakenne on mitä suurimmalla todennäköisyydellä maayksikkö M13:a nuorempi ja tuli esiin kaivettaessa maayksikkö M11:tä.

M17 - kulttuurimaa

Pinta: 2.52 - 2.67 m mpy.

Pohja: 2.35 - 2.63 m mpy.

Kartat: 16

Löydöt: Ei löytöjä.

Kerroksen M14 alapuolella oleva savikerros. Muistuttaa M14:ää, mutta ei sisällä tiilimurskaa ja on olemukseltaan savisempi. Sisältää ruskeita ruosteenvärisiä laikkuja. Raja alapuoliseen okranväriseen M18 kerrokseen erittäin selvä.

M18 - kulttuurimaa

Pinta: 2.35 - 2.67 m mpy.

Pohja: 2.26 - 2.51 m mpy.

Kartat: 8, 16

Valokuvat: KD04898-KD04899, KF042678 – KF042683

Löydöt: Ei löytöjä.

Kerroksen M17 alla oleva okranvärinen kerros. Kerros rajoittuu pohjoisessa yläpuolisiin savikerrokseen kaivettuun matalaan ojaan, jonka pohja on osa M18 kerrosta. Kerros on pääosin 3 - 5 cm:n paksuinen. Paksuimmillaan kerros on rakenne R12 alaosaan liittyvän ison laattamaisen kiven ympärillä. Kerros ei jatkune kiven alle. Kerroksen alapuolella on maayksikkö M 19, johon raja on selkeä. Kerros rajautuu rakenteen R12 alapuoliseen suureen laattakiveen eikä todennäköisesti jatku kiven alle.

M19 - kulttuurimaa

Pinta: 2.30 - 2.67 m mpy.

Pohja: 2.11 - 2.23 m mpy.

Kartat: 16
Löydöt: Ei löytöjä.

Maayksiköiden M15 ja M18 alla oleva paksuhko, homogeeninen vihertävänharmaa silttimäinen savikerros. Pinta muodostaa painanteen M18 ja R12 alaisella alueella. Raja alapuoliseen kerrokseen M20 selkeä.

M20 – luontainen yksikkö?

Pinta: 2.11 - 2.23 m mpy.
Pohja: 2.09 - 2.22 m mpy.
Kartat: 9,16
Valokuvat: KF042684
Löydöt: Ei löytöjä, pari pientä tiilen sirua.

Ohut, puuroskaa, kaarnaa ja orgaanista ainesta sisältävä kerros. Väri harmaan ruskea. Raja alapuoliseen kerrokseen M21 melko selkeä. Syntynyt mahdollisesti jokiveden tulviessa rannalle jättämistä jätteistä. Se on kuitenkin ollut ihmistoiminnan piirissä, koska alapuolisen kerrostuman pintaosissa oli löydöksiä.

M21 – luontainen yksikkö

Pinta: 2.09 - 2.22 m mpy.
Pohja: 2.01 - 2.18 m mpy.
Löydöt: Keramiikan pala, pari keramiikan sirua ja piin pala.

Kerroksen M20 alainen tumma, ruskean harmahtava savikerros, joka sisälsi jonkin verran humusta ja puuroskaa. Kerroksen paksuus vajaa 10 cm.

R22 - kaksi paalua

Pinta: 2.50 mpy
Pohja: 2.27 mpy
Kartat: 8
Valokuvat: KD04898-KD04899, KF042678 – KF042683
Ajoitus: 1700-luku?

Kerroksessa M15 ilmaantuneet kaksi maatunutta paalua. Toinen paaluista oli halkaisijaltaan lähes 20 cm, toinen alle 10 cm.

M23 - pohjasavi

Pinta: 2.01 - 2.18 m mpy.
Löydöt: Ei löytöjä

5.3. Koekaivanto C

Kaivannon pinta: 3.83 - 3.98 m mpy.
Kaivannon pohja: 2.40 - 2.46 m mpy
Kartat: 1-2, 10
Löydöt: Kaksi punasavikeramiikan palaa ja tasolasin pala.
Valokuvat: KF042675 – KF042677

Koekaivanto C:n asfaltin alainen täyttösorakerros oli paksuudeltaan vain noin 20 cm. Sen alapuolella oli noin 60 cm:n paksuinen multava savi, jossa oli vanha kanto juurineen. Kerroksen pinnalla oli vähäinen määrä tiilimurskaa. Kerroksessa oli pari vaikeasti ajoitettavaa keramiikan palaa ja yksi tasolasin pala. Selkeitä kulttuurikerroksia tai rakenteita kaivannosta ei tavattu. Multavan saven alapuolinen kerros oli koskematonta pohjasavea, johon kaivettiin puolen metrin syvyinen koeoja.

5.4. Koekaivanto D

Kaivannon pinta: 3.83 - 3.88
 Kaivannon pohja: 2.81 m mpy (koekuoppa 1.71m mpy)
 Kartat: 1-2, 11
 Löydöt: Ei löytöjä

Koekaivanto D:n asfaltin alaista täytesoraa kaivettaessa tuli vastaan muovinen vesiputki, jonka vuoksi kaivannon sijaintia muutettiin noin metri koilliseen. Täyttösoran paksuus oli 70 - 80 cm, jonka alapuolella oli kuivakuorisavi. Kaivannon keskelle kaivettuun koeojaan tehtiin vielä lapiolla koekuoppa. Koekuopasta tavattu sinisavi oli korkeudella 2.18 m mpy.

5.5. Koekaivanto E

Kaivannon pinta: 3.76 - 3.85 m mpy.
 Kaivannon pohja: 2.05 - 2.12 m mpy (koekuoppa 1.80 m mpy)
 Kartat: 1-2, 12
 Valokuvat: KF042686
 Löydöt: Ei löytöjä

Koekaivanto E:n asfaltin alainen täyttömaa oli paksuudeltaan noin 70 - 80 cm. Kaivannon länsilaidassa kulki todennäköisesti sadevesiviemäri, jonka alapuolelta kaivuuta ei jatkettu. Koekaivannon keskelle tehtiin täyttömaan alaiseen kuivakuorisaveen noin metrin syvyinen koeoja, jonka pohjalle kaivettiin lapiolla vielä pieni koekuoppa. Sinisavi tuli vastaan noin 1.80 m mpy korkeudella.

5.6. Koekaivanto F

Kaivannon pinta: 3.56 - 3.67 m mpy.
 Kaivannon pohja: 2.06 m mpy (koekuoppa 1.58 m mpy)
 Kartat: 1-2, 13
 Valokuvat: KF042687
 Löydöt: Ei löytöjä

Asfaltin alainen sorakerros 70 - 80 cm paksu. Sorakerroksen alla koskematonta kuivakuorisavi, johon kaivettiin 70 - 80 cm:n syvyinen koeoja.

5.7. Koekaivanto G

Kaivannon pinta: 3.74 - 3.83 m mpy.
 Kaivannon pohja: 2.35 m mpy (koekuoppa 1.95 m mpy)
 Kartat: 1-2, 14-15

Kaivannon paikka valittiin sen jälkeen, kun koekaivannot A - F oli kaivettu pohjaan. Kaivannolla haluttiin saada lisäselvyys alueella mahdollisesti olevien kulttuurikerrosten laajuudesta. Rakenne R30:n tultua esiin, jouduttiin kaivannon luoteisnurkkaa laajentamaan länteen, jotta rakenteen luonteesta olisi saatu parempi selko.

M24 - täyttösora

Pinta: 3.69 - 3.78 m mpy.

Pohja: 3.04 - 3.09 m mpy

Kartat: 17

Löydöt: Ei löytöjä

Täyttösora. Seassa runsaasti pyöreitä kiviä, jotka ovat mahdollisesti peräisin vanhasta, 1900-luvun alkupuolen katu- tai pihakivetyksestä. Pohjoisprofiilissa olikin jäljellä rivi mukulakiviä, joiden pinta oli noin 3.30 m mpy. Alempana esiin tullut L26 putkikaivanto on nähtävästi tuhonnut kiveyksen koekaivannon kohdalta.

M25 – sekoittunut kulttuurikerros

Pinta: 3.04 – 3.09 m mpy.

Pohja: 2.94 – 3.03 m mpy.

Kartat: 17

Löydöt: Punasavikeramiikan ja kaakelin paloja,

Täyttösoran (M24) alainen savipitoinen tiilimurskaa sisältävä hiekkakerros. Seassa jonkin verran lahonnutta puuta ilman varsinaista järjestystä. Kerroksen alapuolelta erottui leikkaus L26, joka on syntynyt kaivettaessa halkaisijaltaan 20 cm:n sementtiputkille kaivantoa. Leikkaus ei ollut havaittavissa kerroksessa M25, vaikkakin kerroksen sekoittuneisuuteen viittaavat piirteet lienevät syntyneet putkikaivantoa tehdessä.

L26 - putkikaivanto

Pinta: 2.96 – 3.00 m mpy.

Kartat: 14, 15

Valokuvat: KF042688-KF042689

Löydöt: Punasavikeramiikan ja kaakelin paloja, liitupiipun varren katkelma.

Kaivannon poikki kulki lounais-koillisen suuntainen leikkaus, joka osoittautui putkikaivannoksi. Noin 3.30 m mpy. tasolla kulki sementtiputki, jonka halkaisija oli 20 cm. Putken pinta oli tasolla 2.34 – 2.35 m mpy. Kaivannon pystysuora reuna erottui selkeästi ympäröivistä maayksiköistä. Sementtiputkien ympärillä oli karkeaa hiekkaa. Muuten leikkauksen maa muistutti ympäröiviä maayksiköitä (M25 ja M27), mutta oli värisävyltään vaaleampi.

M27 - kulttuurikerros

Pinta: 2.94 – 3.03 m mpy.

Pohja: 2.76 – 2.83 m mpy

Kartat: 14, 17

Valokuvat: KF042688-KF042689

Löydöt: Punasavikeramiikkaa, liitupiipun varren katkelma, muotoiltu puutappi, pari vihreää pullolasin palaa.

Ajoitus: aikaisintaan 1700-luku.

Leikkauksen L26 molemmin puolin, kerroksen M25 alla oleva multava savi, jonka seassa hiekkaa, puuroskaa, tiilimurskaa ja laastia. Väriltään kerros on rusahtavan harmaa. Raja alapuoliseen M28 kerrokseen on melko epäselvä.

M28 - kulttuurikerros

Pinta: 2.76 – 2.83 m mpy.

Pohja: 2.48 – 2.54 m mpy.

Kartat: 17

Löydöt: Kivisavikeramiikan pala, aikaisintaan 1600-luvulta. Liitupiipun varren katkelma.

Leikkauksen L 26 molemmin puolin, kerroksen M27 alla oleva mureahko savikerros, jonka multavuus pienempi kuin yläpuolisessa kerroksessa. Tiilimurskaa ja laastia kerroksessa on hyvin vähän. Raja alapuoliseen M29 kerrokseen melko selkeä. Luoteiskulmassa kerroksen alla on M31, johon raja on melko epäselvä.

M29 – luontainen yksikkö

Pinta: 2.48 – 2.56 m mpy.

Pohja:

Löydöt: Ei löytöjä.

Pääosin M28:n alainen ruskeanharmaa savikerros, jonka seassa hiekkaa, pinnalla paikoin niukasti nokea ja hiiltä.

R30 - kivirakenne

Pinta: 2.53 – 2.79 m mpy.

Pohja: 2.44 – 2.53 m mpy.

Kartat: 15, 17

Valokuvat: KD04901, KF042690 – KF042694

Löydöt: Ei löytöjä

Ajoitus: (1600-)/1700-luku.

Rakenne sijaitsee pääosin kerroksessa M28, kerroksen M29 päällä. Rakenne muodostuu muutamasta kivistä. Kivien välissä oli hiiltä huomattavasti runsaammin kuin ympäröivässä maassa. Osa hiiltymästä meni pohjoisprofiiliin. Hiiltymä on nähtävästi peräisin täysin hiiltyneestä puusta. Kivien alapuolella oli yhtenäinen nokikerros. Nokikerroksen alainen savi ympäristöineen oli pinnaltaan punertava. Kyseessä on mahdollisesti osa kevyen puisen ulkorakennuksen kiviperustus, mikä on sittemmin palannut. Hiili- ja nokialueen laajuus ja savipinnan värjäytyminen punertavaksi viittaa tulen olleen melko voimakas.

M31 - kulttuurimaa

Pinta: 2.77 - 2.82 m mpy.

Pohja: 2.59 - 2.66 m mpy

Kartat: (15), 17

Löydöt: Ei löytöjä.

Maayksikkö sijaitsee kaivannon luoteisnurkassa rakenne R30 länsipuolella kerroksen M28 alla. Kerros

muistuttaa olemukseltaan M29:ää, mutta on nähtävästi läjitetty siihen. Raja alapuoliseen kerrokseen M32 on melko selkeä.

M32 - kulttuurimaa

Pinta: 2.59 - 2.66

Pohja: 2.57 - 2.66

Kartat: 15, 17

Löydöt: Ei löytöjä

Kerroksen M31 alainen punakirjava savi. Selvästi tummempaa kuin yläpuolinen kerros M31. Raja alapuoliseen M29:ään melko selkeä.

5. Tulokset

Tutkittavalle alueelle tehtiin seitsemän koekaivantoa. Kaivannoista neljä osoittautui kulttuurikerrosten osalta steriiliksi. Kulttuurikerrostumia tai rakenteita tavattiin kolmesta koekaivannosta, nimittäin kaivannoista A, B ja G. Kaikki nämä kolme koekaivantoa sijaitsivat lähellä toisiaan tutkitun alueen kaakkoislaidalla. Muualla joko myöhäisempi rakennustoiminta oli tuhonnut kulttuurikerrostumat tai toiminta ei ole jättänyt maaperään jälkiä.

Osa löydetyistä rakenteista on 1800-luvulta. Vanhempaan aikaan, 1600- ja 1700-luvuille ajoittuvia rakenteita olivat mahdollisesti paalujen jäljet R5 ja R22 sekä kiveys R30. Ei voida myöskään sulkea mahdollisuutta, ettei rakenteen R12 alaosa olisi 1800-lukua vanhemmalta ajalta. Koekaivantojen A, B ja G kulttuurikerrostumista tavattiin varmuudella ainakin 1700-luvulle ajoittuvia löydöksiä.

Turussa 27. päivänä lokakuuta 2004

Jukka Sipilä

TURKU MARINA PALACE 2004 Liite 1

VÄRIDIAAT JA MUSTAVALKONEGATIIVIT

Arkistonu	Sisältö	Kuvaaja	Aika
KD04897	Koekaivanto B, rakenne R12 yläpinta, kuvattu luoteesta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KD04898	Koekaivanto B, maayksikkö M18 pinta ja paalujen R22 yläosa, kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KD04899	Koekaivanto B, okranvärinen maakerros M18, rakenne R12 alaosa ja paalujen R22 yläosa, kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KD04900	Koekaivanto B, lounaisprofiili (SW-profiili).	Jukka Sipilä	8.10.2004
KD04901	Koekaivanto G, rakenne R30:n kivetys kuvattuna ylhäältä.	Jukka Sipilä	12.10.2004
KF042664	Koekaivanto B pintasoran (M1) poiston jälkeen. Kuvattu luoteesta.	Jukka Sipilä	6.10.2004
KF042665	Koekaivanto B, M9 ja M10B pinta, kuvattu luoteesta.	Jukka Sipilä	6.10.2004
KF042666	Koekaivanto B, M9 ja M10B pinta, kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	6.10.2004
KF042667	Koekaivanto A, M4 pinta, kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	6.10.2004
KF042668	Koekaivanto A kaivettuna loppuun, kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	6.10.2004
KF042669	Koekaivanto B, M9 kaivettu pois. Esillä rakenne R12 ylimmät kivet sekä maayksiköt M10, M11 ja M13. Kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042670	Koekaivanto B, rakenne R12, näkyvillä maayksiköt M10, M11 ja M13. Kuvattu luoteesta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042671	Koekaivanto B, rakenne R12, näkyvillä maayksiköt M10, M11 ja M13. Kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042672	Koekaivanto B, rakenne R12, näkyvillä maayksiköt M10, M11 ja M13. Kuvattu luoteesta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042673	Koekaivanto B, rakenne R16, kuvattu kaakosta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042674	Koekaivanto B ja rakenne R12, sekä maayksiköiden M14 ja M15 sekä niiden välinen oja. Kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042675	Koekaivanto C pohjaan kaivettuna, kuvattukoillisesta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042676	Koekaivanto C pohjaan kaivettuna, kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042677	Koekaivanto C pohjaan kaivettuna, kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	7.10.2004
KF042678	Koekaivanto B:ssä ollut okranvärinen kerros, M18. Kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KF042679	Koekaivanto B:ssä ollut okranvärinen kerros M18, kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	8.10.2004

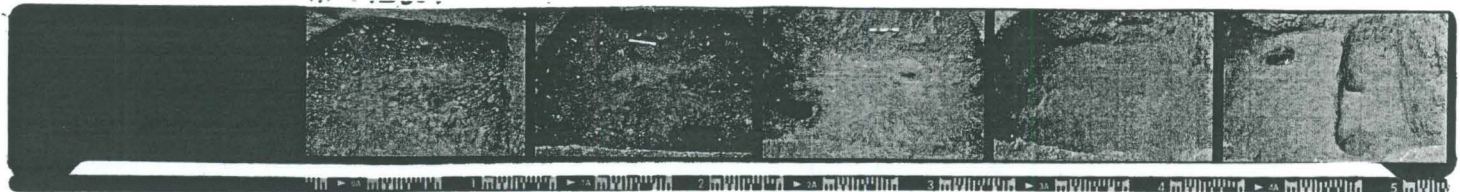

Arkistonu	Sisältö	Kuvaaja	Aika
KF042680	Koekaivanto B:ssä ollut okranvärinen kerros M18, kuvattu luoteesta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KF042681	Koekaivanto B:ssä ollut okranvärinen kerros M18, kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KF042682	Koekaivanto B:ssä ollut okranvärinen kerros M18 sekä rakenteen R12 alaosa, kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KF042683	Koekaivanto B, kun okranvärinen kerros M18 on kaivettu pois. Takakulmassa rakenne R12 alaosa. Kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KF042684	Koekaivanto B, maayksikkö M20 pinta, kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KF042685	Koekaivanto B, lounaisprofiili.	Jukka Sipilä	8.10.2004
KF042686	Koekaivanto E ja siihen sijoitettu muoviputki maakairauksia varten, kuvattu kaakosta.	Jukka Sipilä	11.10.2004
KF042687	Koekaivanto F pohjaan kaivettuna, kuvattu luoteesta.	Jukka Sipilä	11.10.2004
KF042688	Koekaivanto G, kun maayksikkö M25 on kaivettu pois. Näkyvissä leikkaus L26 ja maayksikkö M27. Kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	11.10.2004
KF042689	Koekaivanto G, kun maayksikkö M25 on kaivettu pois. Näkyvissä leikkaus L26 ja maayksikkö 27. Kuvattu lounaasta.	Jukka Sipilä	11.10.2004
KF042690	Koekaivanto G:n länsikulmassa esiin tullut rakenne R30, kuvattu idästä.	Jukka Sipilä	11.10.2004
KF042691	Koekaivanto G, rakenne R30 ja maayksikkö M32 pintaa, kuvattu koillisesta.	Jukka Sipilä	12.10.2004
KF042692	Koekaivanto G, rakenne R30 ylhäältä kuvattuna.	Jukka Sipilä	12.10.2004
KF042693	Koekaivanto G, rakenne R30 ylhäältä kuvattuna.	Jukka Sipilä	12.10.2004
KF042694	Koekaivanto G, rakenne R30 alainen nokimaa ja osa profiilia, kuvattu idästä.	Jukka Sipilä	12.10.2004

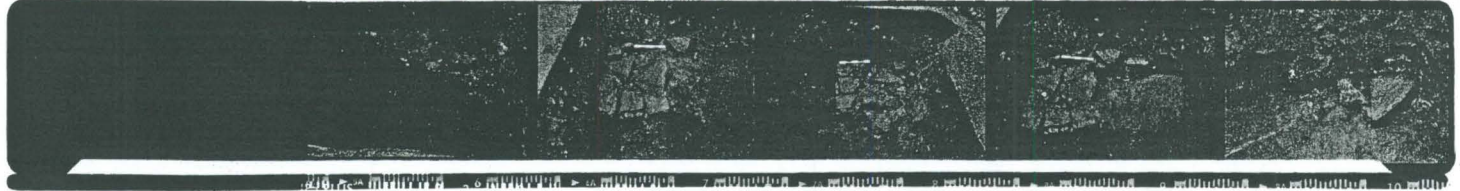
DATE Lokakuu 2004

SUBJECT Turku, Marina Palacen Hoekraivaukset 5 - 12.10.2004

TECHNICAL DATA Valokuvaaja: Jukka Sipilä

KF042669 KF042670 KF042671 KF042672 KF042673

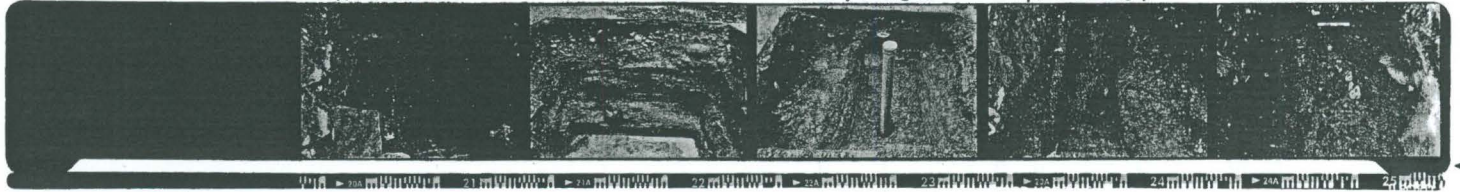
KF042674 KF042675 KF042676 KF042677 KF042678

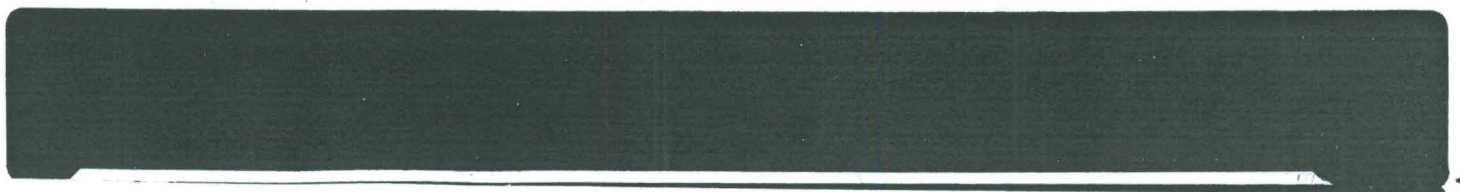
KF042679 KF042680 KF042681 KF042682 KF042683

KF042684 KF042685 KF042686 KF042687 KF042688

KF042689 KF042690 KF042691 KF042692 KF042693 KF042694

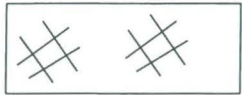

Karttamerkit

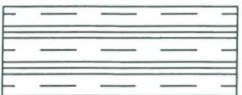
Merkit, jotka eivät selviä karttayhteydestä

Puu; puun syyt ja niiden suunta

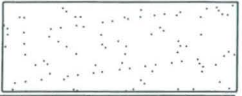
Hiili

Savi

Tiilimurska

Hiekka

Leikkaus

paalu

3.33
2.22

Korkeus: ylä- ja alalukema

3.33

Korkeus

3.33

Korkeus: ylälukema

2.22

Korkeus: alalukema

R10

Rakenneyksikkö

L10

Leikkausyksikkö

M10

Maayksikkö

M10

Maayksikkö: kaivettu päältä

M10
M11

Maayksikkö + alapuolinen maayksikkö

TURKU Marina Palace 2004	YLEISKARTTA Koekaivannot A - G MK 1:1000
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU
MITTAUSDOKUMENTOINTI Jukka Sipilä / Jukka Sipilä	Kartta n:o 1

104705

104700

104695

104690

104685

104680

104675
69590

69595

69600

69605

69610

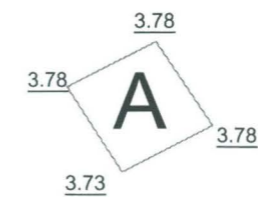
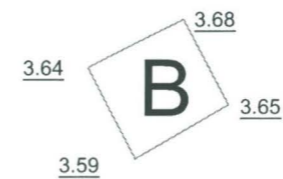
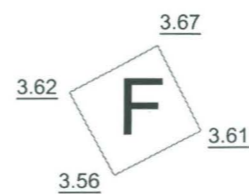
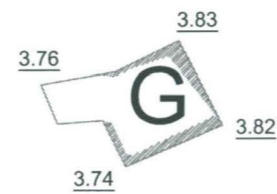
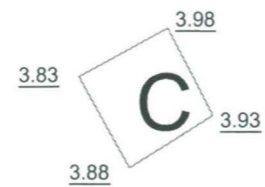
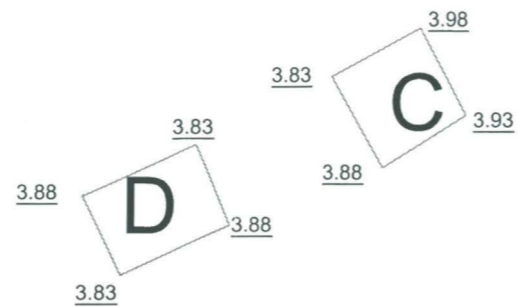
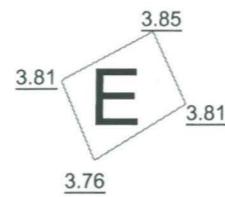
69615

69620

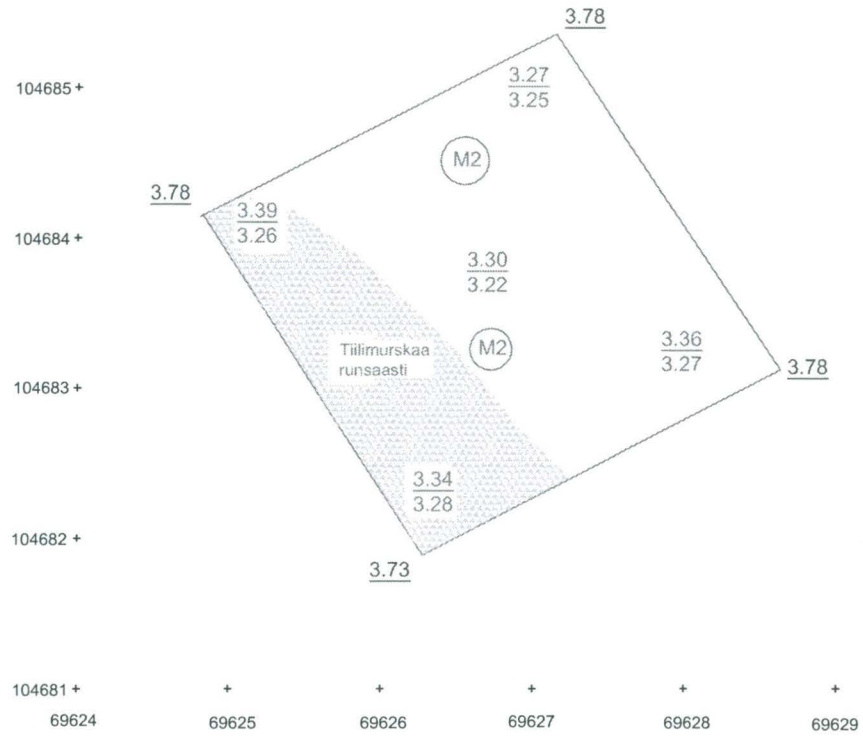
69625

69630

69635

TURKU Marina Palace 2004	Pintavaaituskartta MK 1:200
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU
MITTAUSDOKUMENTOINTI Jukka Sipilä / Jukka Sipilä	Kartta n:o 2

TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

Yksikkökartta

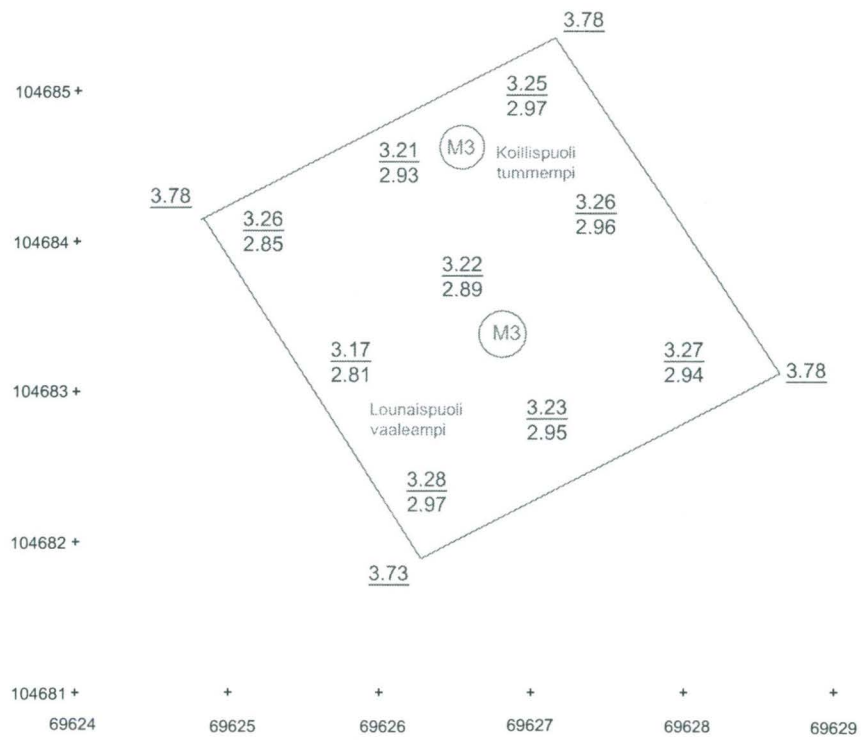
Koekaivanto A, M2

MK 1:50

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 3

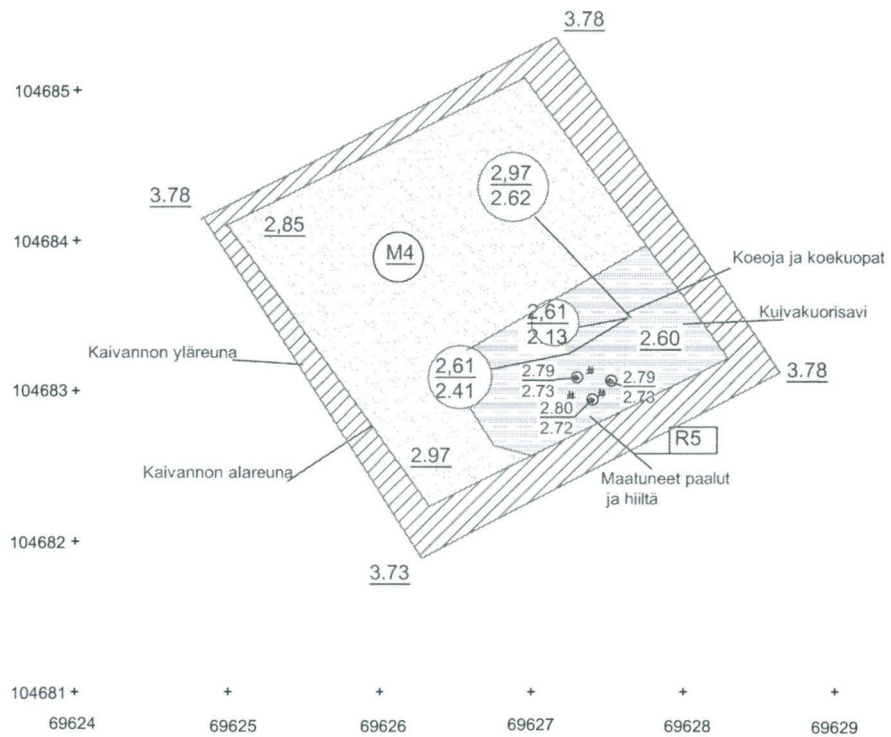
TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

Yksikkökartta
Koekaivanto A, M3
MK 1:20

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 4

TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

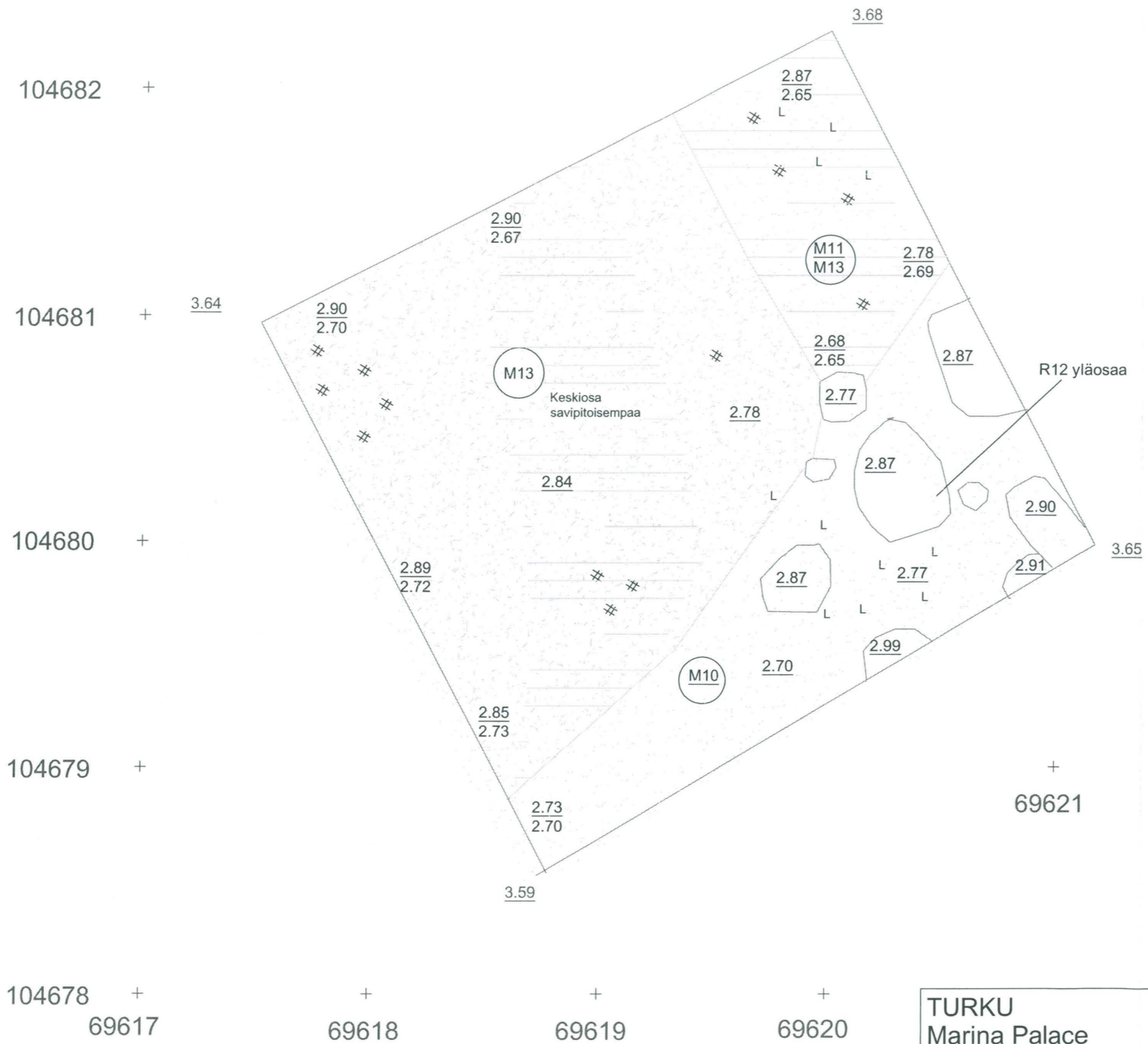
Yksikkökartta

Koekavanto A, M4 ja R5

MK 1:50

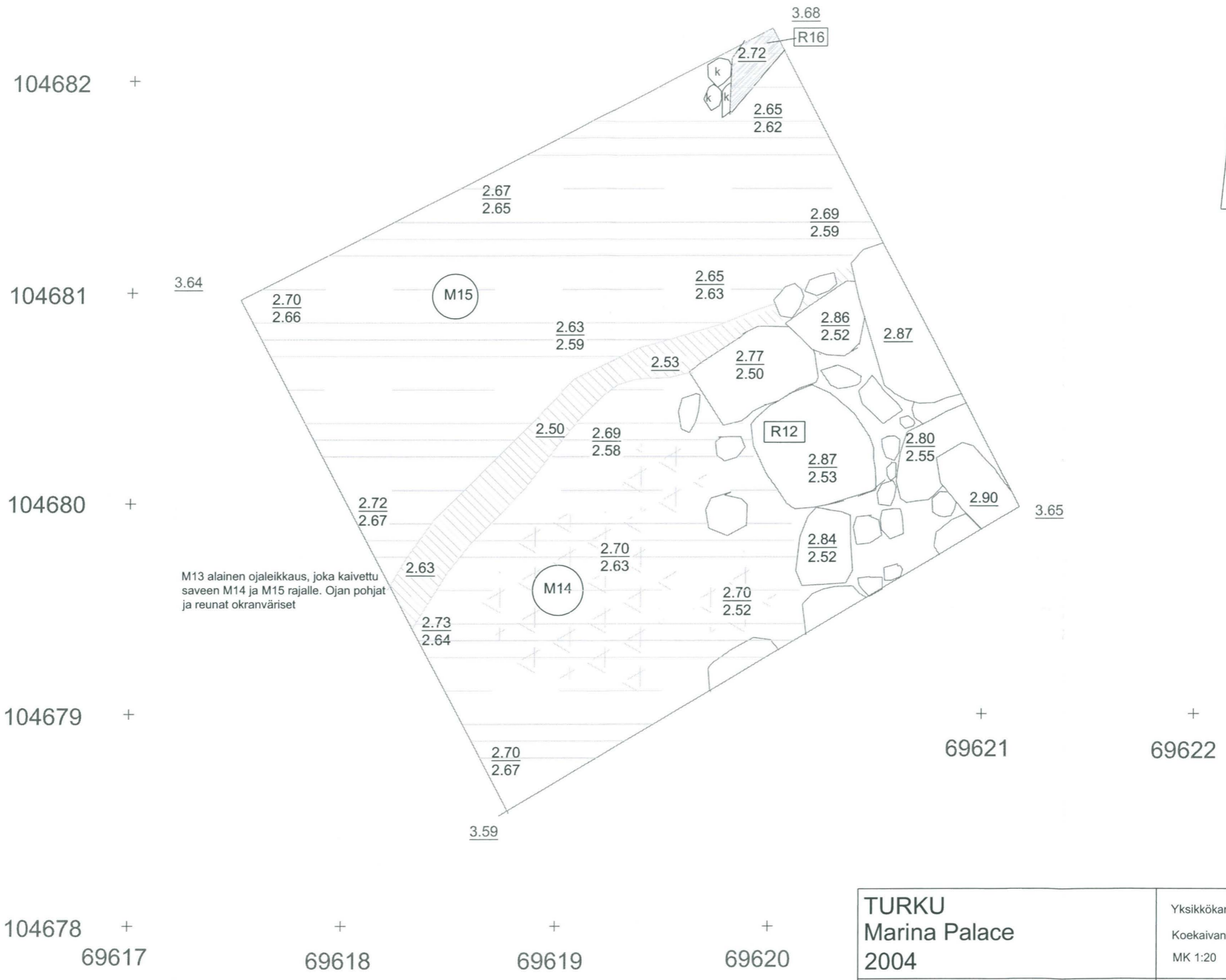
TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 5

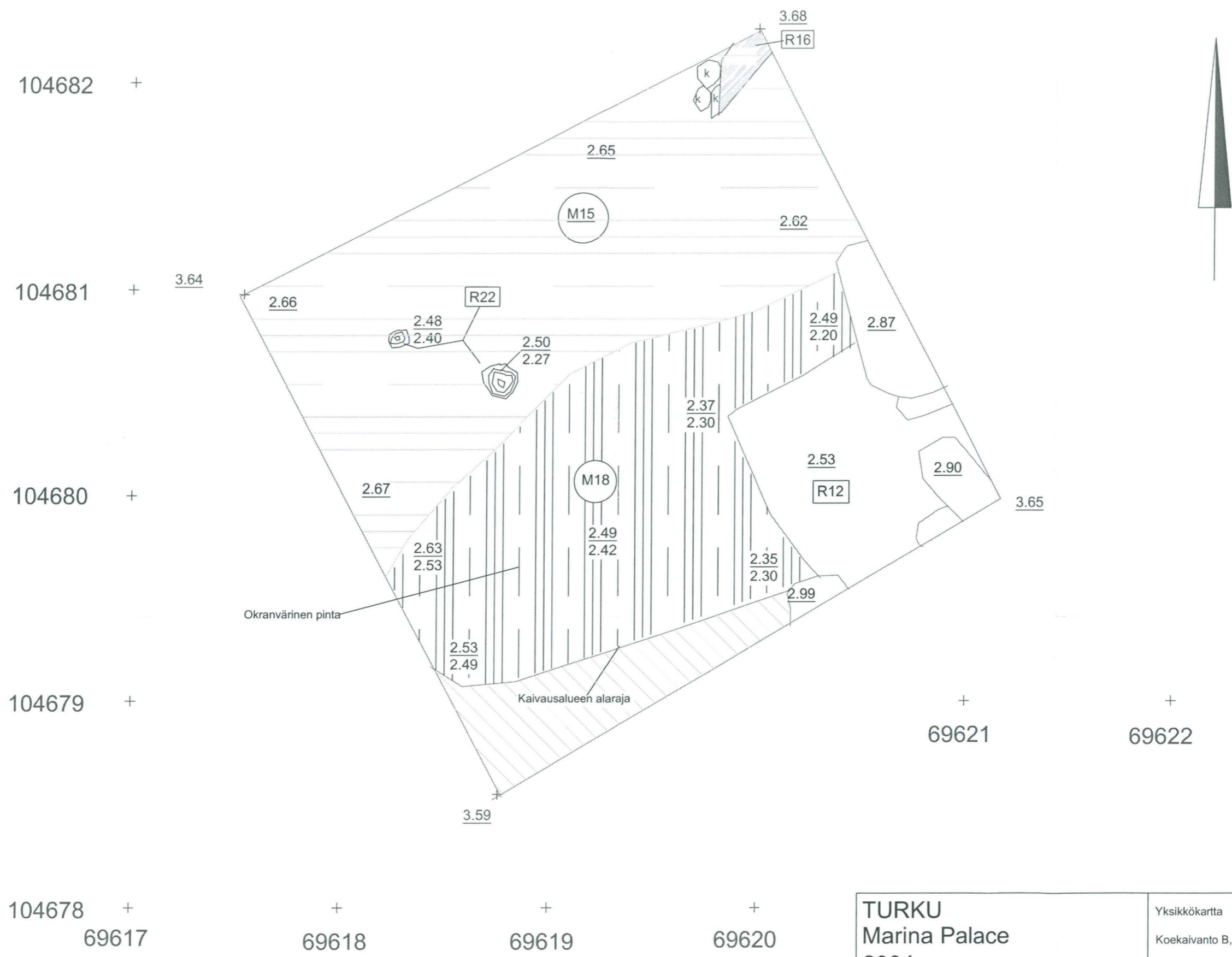
TURKU Marina Palace 2004	Yksikkökartta Koekaivanto B, R12 yläosa, M10, M11 ja M13 MK 1:20
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU Kartta n:o 6
MITTAUSDOKUMENTOINTI Jukka Sipilä / Jukka Sipilä	

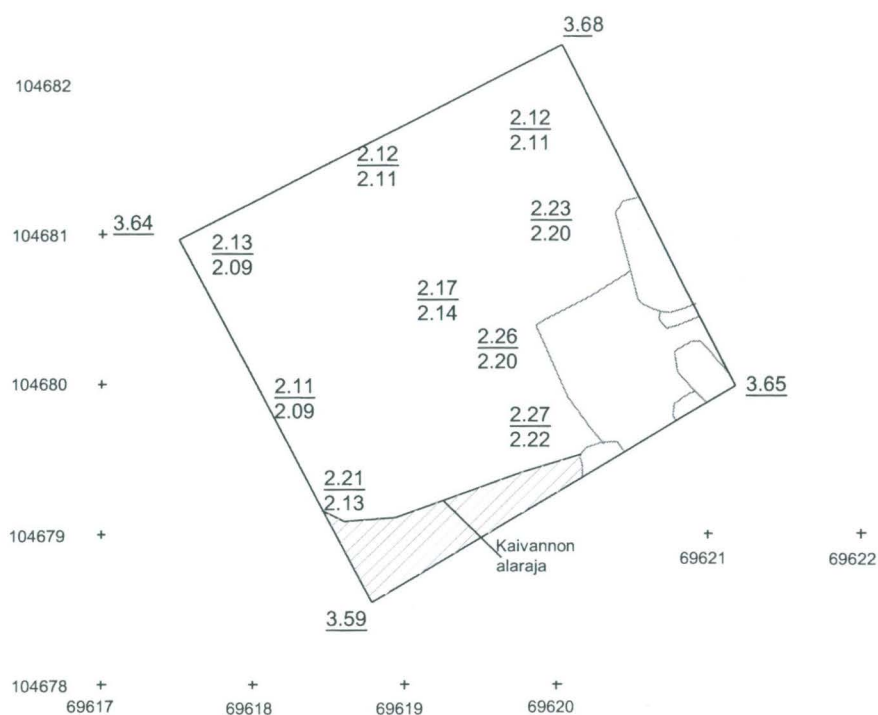

M13 alainen ojaleikkaus, joka kaivettu saveen M14 ja M15 rajalle. Ojan pohjat ja reunat okranväriset

TURKU Marina Palace 2004	Yksikkökartta Koekaivanto B, R12 ja R16 sekä M14 ja M15 MK 1:20
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU
	Kartta n:o 7
MITTAUSDOKUMENTOINTI Jukka Sipilä / Jukka Sipilä	

TURKU Marina Palace 2004	Yksikkökartta Koekaivanto B, R12 alaosaa, R16 ja R22 sekä M18 MK 1:20
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU
MITTAUSDOKUMENTOINTI Jukka Sipilä / Jukka Sipilä	Kartta n:o 8

TURKU
Marina Palace
2004

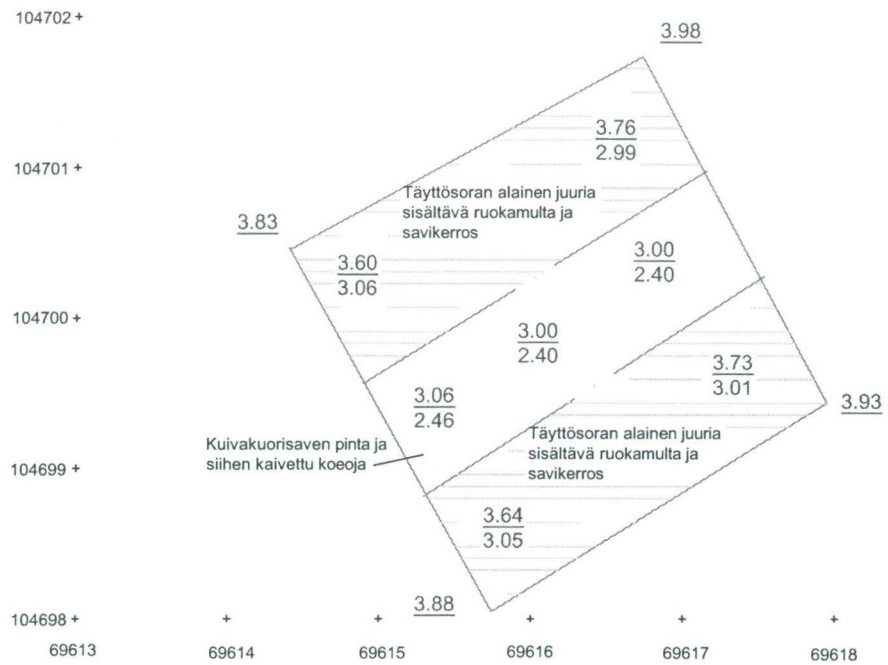
MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä

Yksikkökartta
Koekaivanto B, M20
MK 1:20

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 9

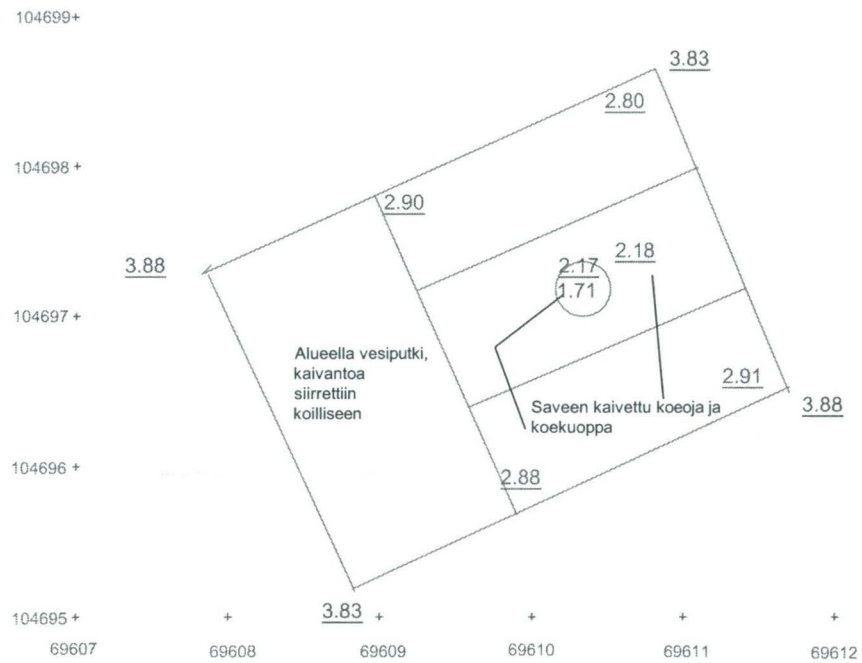
TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

Yksikkökartta
Koekaivanto C
MK 1:50

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 10

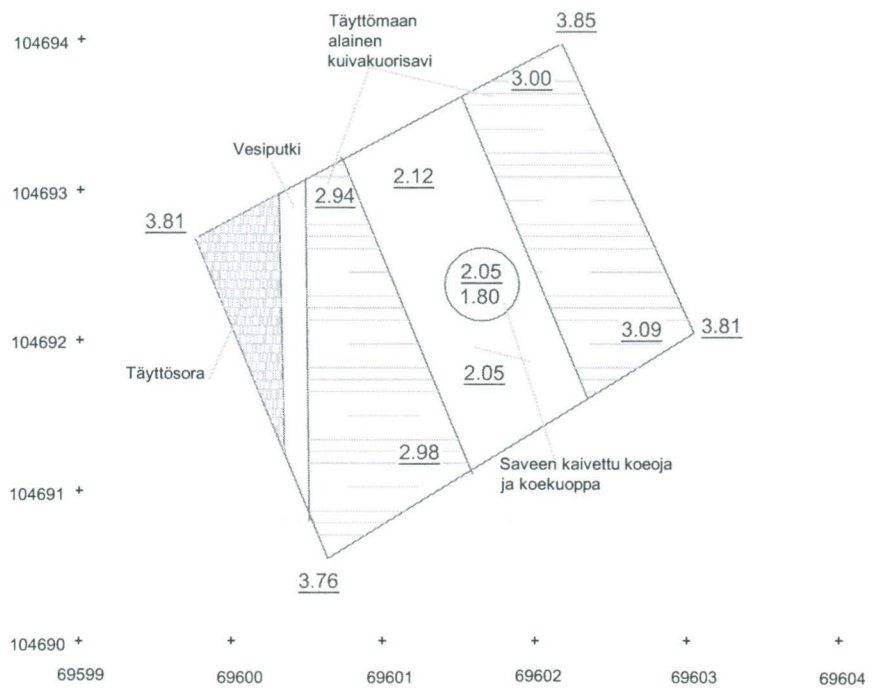
TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä

Yksikkökartta
Koekaivanto D
MK 1:50

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 11

TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

Yksikkökartta

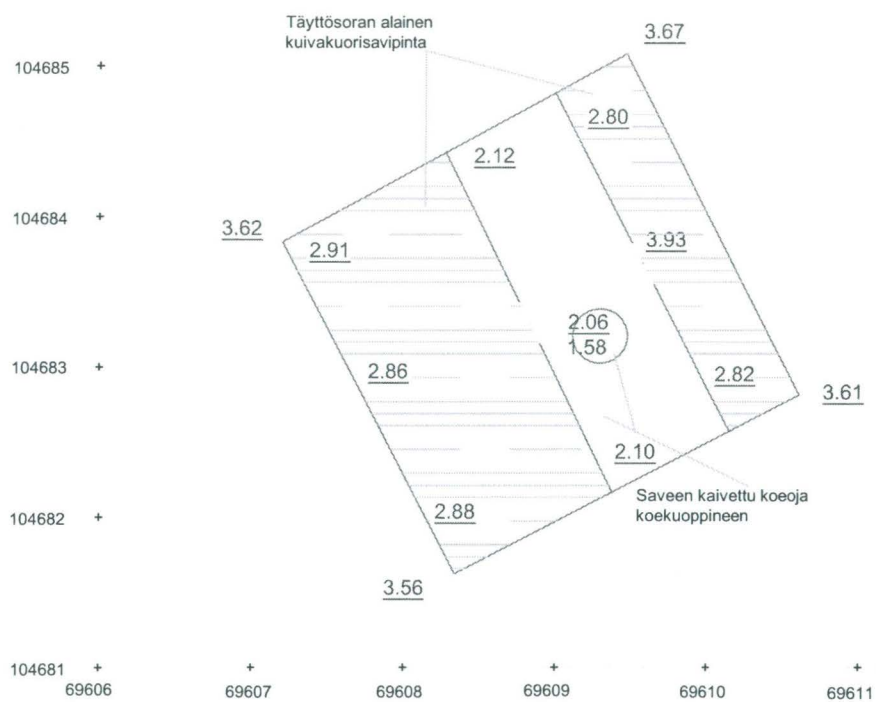
Koekaivanto E

MK 1:50

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 12

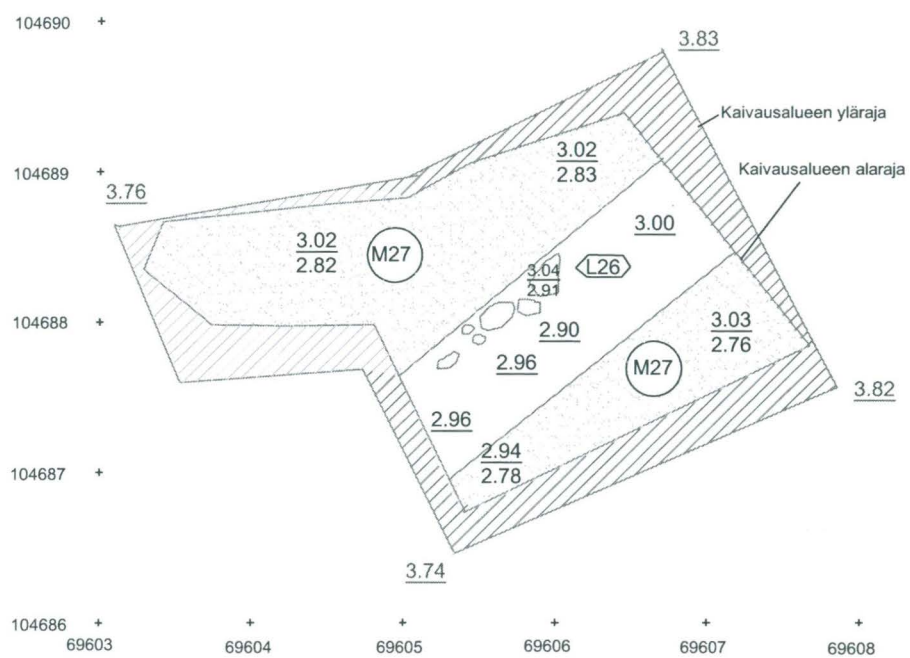
TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

Yksikkökartta
Koekaivanto F
MK 1:50

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 13

TURKU Marina Palace 2004	Yksikkökartta
	Koekaivanto G, L26 ja M27
MITTAUSDOKUMENTOINTI Jukka Sipilä / Jukka Sipilä	MK 1:50
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU
	Kartta n:o 14

104690 +

104689 +

104688 +

104687 +

104686 +
69603

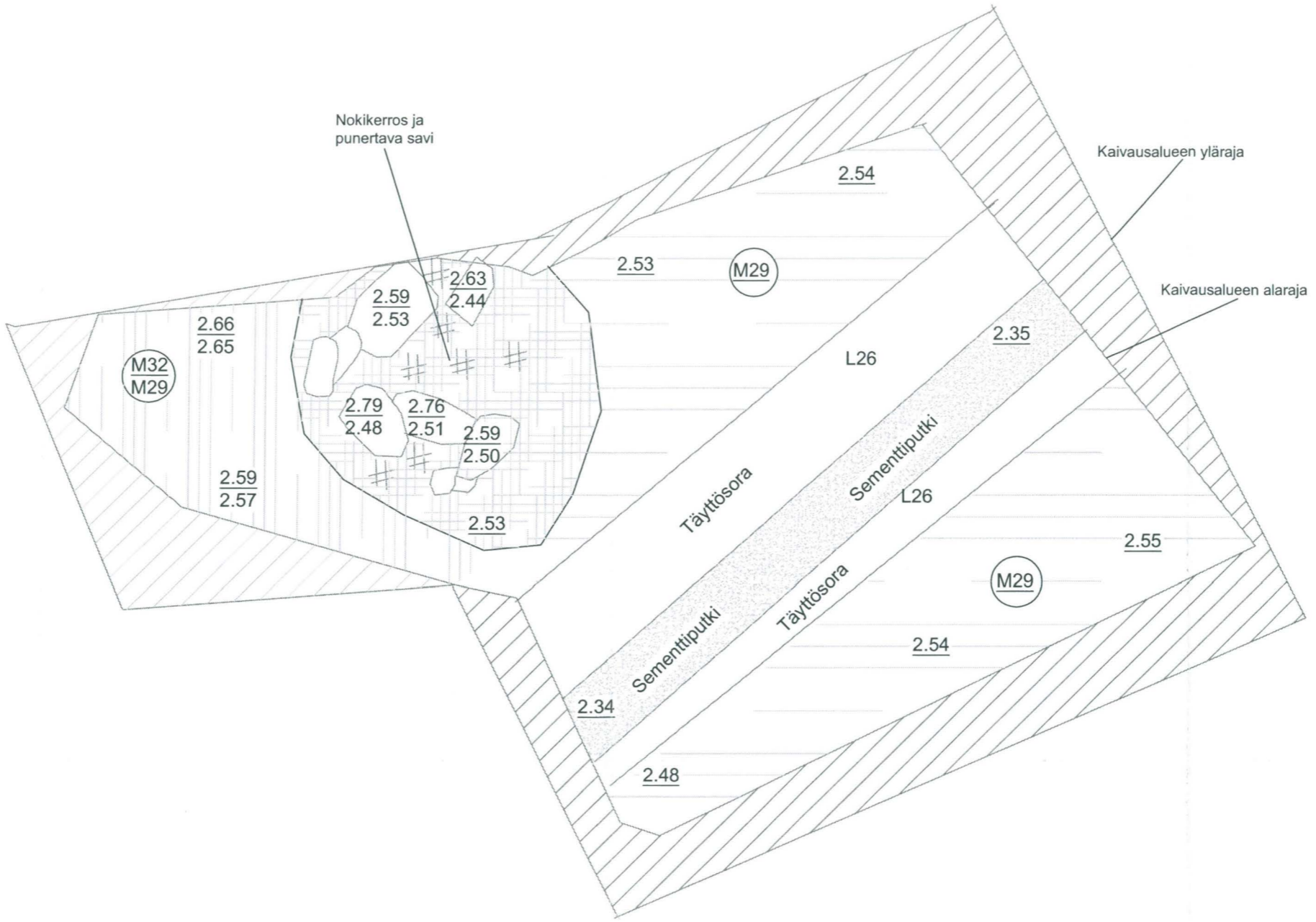
+
69604

+
69605

+
69606

+
69607

+
69608

TURKU
Marina Palace
2004

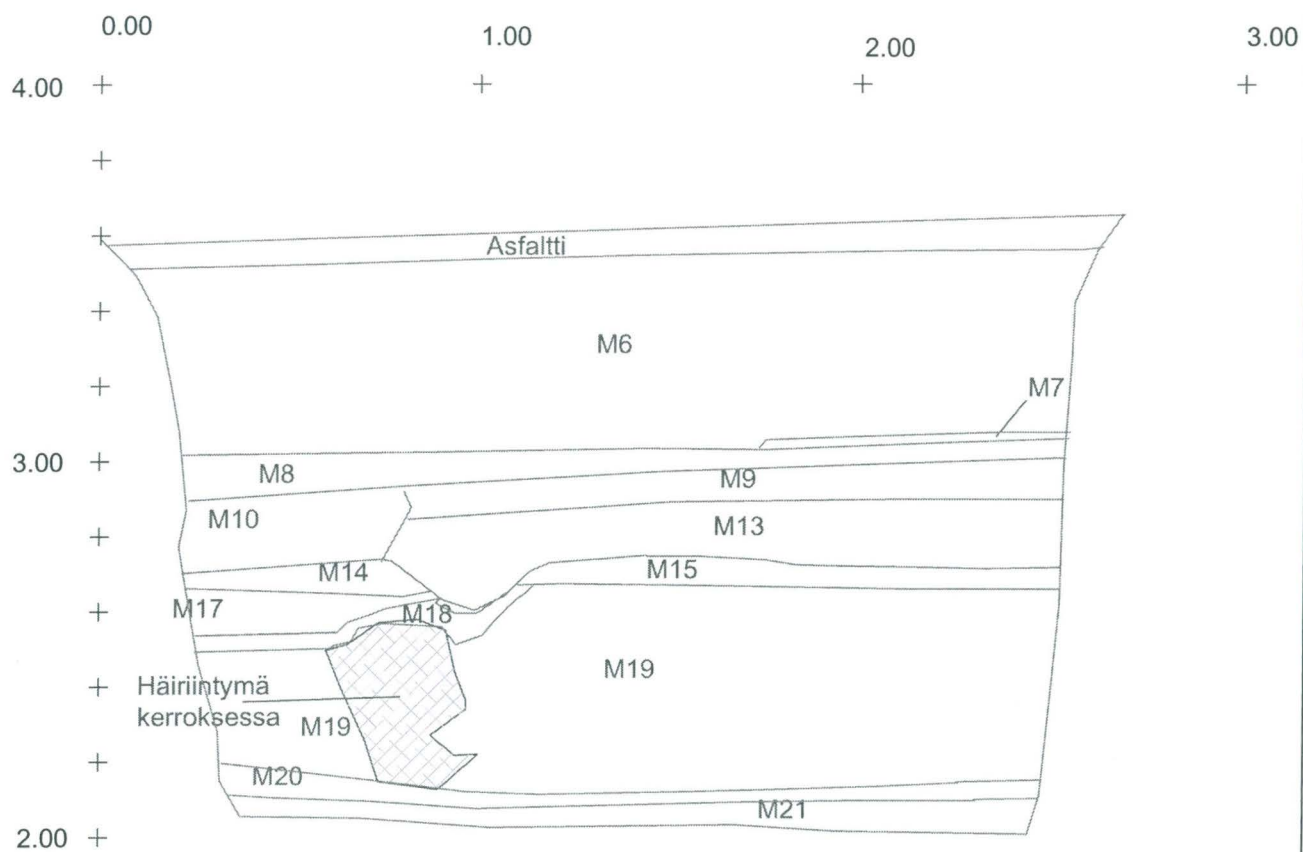
MITTAUSDOKUMENTOINTI
 Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

Yksikkökartta
 Koekaivanto G, R30 sekä M29 ja M32
 MK 1:20

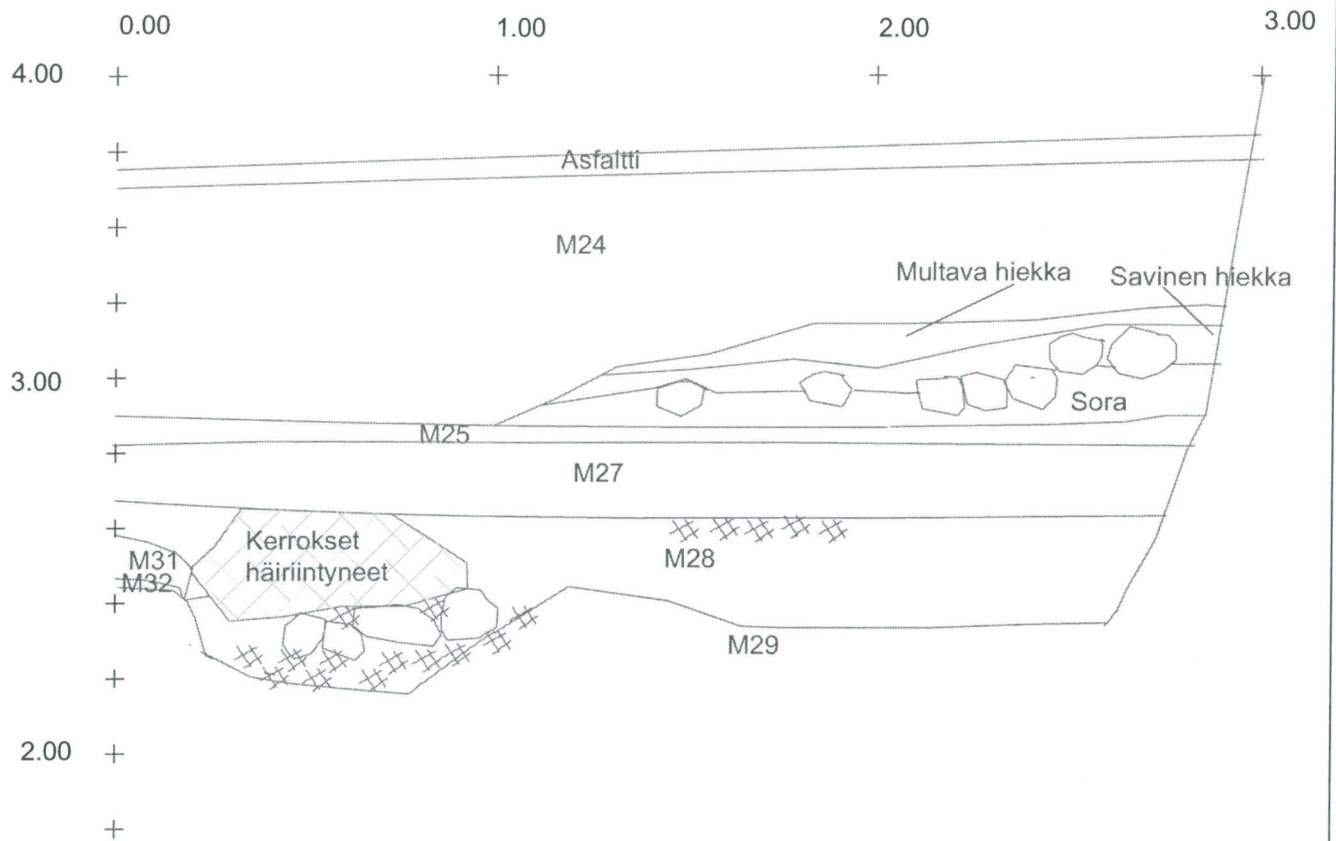
TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 15

TURKU Marina Palace 2004	Profiilikartta Koekaivanto B, Lounaisprofiili MK 1:20
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU
MITTAUSDOKUMENTOINTI Jukka Sipilä / Jukka Sipilä	Kartta n:o 16

TURKU
Marina Palace
2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
 Jukka Sipilä / Jukka Sipilä

Profiilikartta
 Koekaivanto G, Luoteisprofiili
 MK 1:20

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

Kartta n:o 17

TURKU MARINA PALACE 2004 Liite 4

LÖYTÖLUETTELO

Päänumero TMM 22306:

Alanumero Työnumero

Yksikkö

01	HE015:001	Kiviesine	Helmen puolikas, valmistettu gagaatista, musta, muoto soikea, reikä pitkittäissuuntaisesti. Haljennut reiän suuntaisesti. Pituus 15 mm, leveys 12,3 mm.	15
02	KA002:001	Kaakeli	Kaakelin pintapalan lohkeama, kaareva pala, jonka sisäpinnalla tumma, sammaleenvihreä lyijylasitus. Suurin mitta: 49 mm.	2
03	KA002:002	Kaakeli	Kaakelin pintapalan lohkeama, ruskeanvihertävä lasitus. Suurin mitta 45 mm.	2
04	KA002:003	Kaakeli	Kaakelin kaareva pala, ruskeanvihreä lasitus, taustapuolella osa kiinnityslistasta jäljellä. Suurin mitta 61 mm.	3
05	KA002:004	Kaakeli	Levykaakelin pintapala, pinnalla osin lohjennut keltaruskea lasitus. Suurin mitta 24 mm.	2
06	KA004:001	Kaakeli	Koristekaakelin pintapala, pinnalla vihreä lasitus, reliefikoristelua. Suurin mitta 68 mm.	4
07	KA004:002	Kaakeli	Koristekaakelin kaareva pala, vihreä lasitus, osittain lohjennut, reliefikoristelua. Kaakelin laidassa kaarevia leikkauksia. Suurin mitta 89 mm.	4
08	KA004:003	Kaakeli	Koristekaakelin pintapala, vihreä lasitus lohkeillut lähes kokonaan pois, reliefikoristelua. Suurin mitta 102 mm.	4
09	KA008:001	Kaakeli	Levykaakelin pala, teollinen, tummanruskea lasitus. Mitat 54 x 41 mm, paksuus 9 mm.	8
10	KA009:001	Kaakeli	Kaakelin kulmapalan lohkeama, pinnassa tumma, ruskeanvihreä lasitus. Suurin mitta 57 mm.	9
11	KA015:001	Kaakeli	Kaakelin pintapalan lohkeama, ruskea lasitus. Suurin mitta 17 mm.	15
12	KA015:002	Kaakeli	Kaakelin lohkeama, mahdollisesti kiinnityslistasta. Suurin mitta 47 mm.	15
13	KA025:001	Kaakeli	Muotokaakelin katkelma, pinnalla kellanruskea lasitus. Suurin mitta 61 mm.	25
14	KA025:002	Kaakeli	Kaakelin kiinnityslistan katkelma. Suurin mitta 62 mm.	25
15	KA025:003	Kaakeli	Pintakaakelin pala, pinnalla kellanruskea lasitus. Suurin mitta 45 mm.	25
16	KA026:001	Kaakeli	Kaakelin pintapalan lohkeama, pinnalla kellanvihreä lasitus. Suurin mitta 40 mm.	26

**Päänumero TMM 22306:
Alanumero Työnumero**

Yksikkö

17	KE000:001	Keramiikka-astia	Punasavikeramiikka-astian suunreunapala. Loivasti paksuneva ja sisäänpäin kaartuva reuna, sisäpinnalla jälkiä kapeasta bolussaviraidasta ja leveämmästä vihreästä raidasta. Suurin mitta 22,4 mm.	0
18	KE000:002	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla ruskea lasitus, ulkopinta lasittamaton. Suurin mitta 35 mm.	0
19	KE002:001	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla ruskeanvihertävä lyijylasitus. Suurin mitta 47 mm, paksuus 6 mm.	2
20	KE002:002	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla suklaanruskea lasitus. Suurin mitta 37 mm, paksuus 6,5 mm.	2
21	KE003:001	Keramiikka-astia	Punasavikeramiikka-astian suunreunapala, ei lasitusta, ulkopinnalla rihlausta. Suunreunassa paksunnos ulospäin. Mitat 58 x 53 mm.	3
22	KE003:002	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla ruskeanvihertävä lyijylasitus. Suurin mitta 28 mm.	3
23	KE004:001	Keramiikka-astia	Punasavivadin suunreunapala. Lasitus lohjennut, Sisälaidassa reunalierissä valkoisella bolussavella tehtyä aaltoviiva koristelua. Suurin mitta 98 mm.	4
24	KE004:002	Keramiikka-astia	Punasavivadin kylkipala, sisäpinnalla väritön lyijylasitus, ulkopinta lasittamaton, korva lohjennut pois. Suurin mitta 114 mm.	4
25	KE004:003	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, sisäpinnalla tumma, harmaanvihreä lasitus, ulkopinnalla lasitusroiskeita. Reunan muoto nuijamainen, jonka ulkolaidassa matala ura. Suurin mitta 53 mm.	4
26	KE004:004	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla ruskea (väritön) lasitus, ulkopinta lasittamaton. Suurin mitta 51 mm, paksuus 4,7 mm.	4
27	KE004:005	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla ruskea (väritön) lasitus, ulkopinta lasittamaton. Suurin mitta 31 mm, paksuus 3,9 mm.	4
28	KE004:006	Keramiikka-astia	Fajanssiastian pohjanreunapala, valkoinen lasitus, sisäpinnalla sinistä ja ruskeanpunaista kuusenhavua muistuttavaa koristelua. Suurin mitta 42 mm.	4
29	KE004:007	Keramiikka-astia	Fajanssiastian suunreunapala, murtopinta kellertävänruskea. Lasitus valkoinen, ulkopintaa kiertää kaksi loivasti aaltoilevaa sinistä viivaa. Suurin mitta 17 mm, paksuus 4,3 mm.	4
30	KE004:008	Keramiikka-astia	Fajanssiastian kylkipala, valkoinen lasitus, ei koristelua, murtopinta harmahtavan kellertävä. Suurin mitta 36 mm, paksuus 4 mm.	4

**Päänumero TMM 22306:
Alanumero Työnumero**

Yksikkö

31	KE008:001	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, sisäpinnalla ruskea lasitus, reunalieri taittuu ulospäin ja on alaosaa paksumpi, lasittamatonta reunalierin ulkolaitaa kiertää kolme uraa. Suurin mitta 66 mm. Kyljen paksuus 6 mm, reunalierin paksuus 12,5 mm.	8
32	KE009:001	Keramiikka-astia	Keramiikka-astian suunreunapala, sisäpinnalla tumma vihertävänruskea lasitus, ulkopinta lasittamaton, reuna profiloitu. Suurin mitta 42 mm.	9
33	KE009:002	Keramiikka-astia	Keramiikkavadin suunreunapala, sisäpinnan lasitus lohjennut, jälkiä bolussavikoristelusta, ulkopinta lasittamaton, reuna profiloitu. Suurin mitta 47 mm.	9
34	KE009:003	Keramiikka-astia	Fajanssiastian kylkipala, valkoinen lasitus. Suurin mitta 45 mm.	9
35	KE009:004	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla tummanruskea lasitus. Suurin mitta 39 mm.	9
36	KE010:001	Keramiikkaesine	Fajanssiesineen katkelma, valkoinen, sisäpinnalla kaksi kierrepalkkia.	10
37	KE013:001	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, ulkopinta lasittamaton, sisäpinnalla bolussaviraitoja, lyijylasitus. Suurin mitta 25 mm, paksuus 5,8 mm.	13
38	KE013:002	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla tumman vihreä, lähes musta lasitus. Suurin mitta 31 mm.	13
39	KE013:003	Keramiikka-astia	Fajanssiastian kylkipalan lohkeama. Toisella pinnalla valkoinen lasitus, jossa kuplia. Suurin mitta 41 mm.	13
40	KE021:001	Keramiikka-astia	Punasavikeramiikka-astian kylkipala. Sisäpinnalla väritön lyijylasitus, ulkopinta lasittamaton, nikeentunut. Suurin mitta 28 mm, paksuus 5,4 mm.	21
41	KE025:001	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, sisäpinnalla ruskea lasitus, ulkopinta lohjennut. Suurin mitta 68 mm.	25
42	KE025:002	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla tumma ruskea lasitus. Suurin mitta 38 mm, paksuus 8 mm.	25
43	KE025:003	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapaloja 2 kpl, lasitus lohjennut pois, sisäpinnalla ollut bolussavikoristelua, sekä suunvarren reunassa vihreää lasitusta. Reuna lievästi nuijamainen. Palojen suurimmat mitat 30,5 mm ja 28 mm.	25
44	KE025:004	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipalan lohkeama, sisäpinnalla ruskea lasitus. Suurin mitta 33 mm	25
45	KE025:005	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipalan lohkeama, sisäpinnalla kellanruskea lasitus. Suurin mitta 27 mm.	25
46	KE025:006	Keramiikka-astia	Fajanssiastian kylkipala, valkoinen, ulkopinnalla koripunoskoristelua. Suurin mitta 32 mm.	25
47	KE026:001	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, reuna profiloitu. Sisäpinnalla ja ulkopinnan yläosassa kellanruskea lasitus. Suurin mitta 42 mm, suurin paksuus 14,4 mm.	26

**Päänumero TMM 22306:
Alanumero Työnumero**

Yksikkö

48	KE026:002	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, sisäpinnalla ruskea lasitus, ulkopinta lasittamaton, reuna profiloitu. Suurin mitta 37,7 mm, suurin paksuus 15,5 mm.	26
49	KE027:001	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, lasittamaton, reuna profiloitu, ulospäin kaartuva. Suurin mitta 68 mm, suurin paksuus 12,5 mm.	27
50	KE027:002	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla suklaanruskea lasitus, ulkopinnalla lasitusroiske. Suurin mitta 77,5 mm, paksuus 8 mm.	27
51	KE027:003	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, sisäpinnalla tummanruskea lasitus, reuna nuijamaisesti profiloitu. Suurin mitta 34 mm.	27
52	KE027:004	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla suklaanruskea lasitus. Suurin mitta 41 mm, paksuus 7 mm.	27
53	KE027:005	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, ulkopinnalla dreijaamalla valmistettuja uria neljä kappaletta. Sisäpinnalla ollut bolussavikoristelua, suurin osa lasitteesta lohjennut. Suurin mitta 32 mm.	27
54	KE027:006	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla suklaanruskea lasitus. Suurin mitta 57,5 mm.	27
55	KE027:007	Keramiikka-astia	Punasaviastian suunreunapala, sisäpinnalla suklaanruskea lasitus, reuna profiloitu, kaartuu ulospäin. Suurin mitta 48 mm.	27
56	KE027:008	Keramiikka-astia	Punasaviastian kylkipala, sisäpinnalla ruskea lasitus ja bolussaviraita. Suurin mitta 47 mm, paksuus 6 mm.	27
57	KE027:009	Keramiikka-astia	Fajanssiastian suunreunapala, valkoinen. Suurin mitta 20,5 mm, paksuus 4,9 mm.	27
58	KE028:001	Keramiikka-astia	Kivisavikeramiikka-astian kylkipala, ulkopinnalla osin lohjennut ruskea lasitus. Suurin mitta 14 mm, paksuus 4,0 mm.	28
59	LA000:001	Tasolasi	Vaaleanvihreä tasolasin pala. Suurin mitta 31,5 mm, paksuus 1,2 mm.	0
60	LA002:001	Lasiastia	Lasipullon kylkipala, tumman kellanvihreä. Suurin mitta 47 mm, paksuus 5 mm.	2
61	LA004:001	Tasolasi	Vihertävää tasolasia. Mitat 59 x 27 mm, paksuus 2 mm.	4
62	LA004:002	Tasolasi	Vihertävää tasolasia, kulma leikattu noin 75 asteen kulmaan. Mitat 41 x 25 mm, paksuus 1,3 mm.	4
63	LA004:003	Lasiastia	Lasipullon vihreä kylkipala, lasimassassa kuplia. Suurin mitta 79 mm. Paksuus vaihtelee 3,3 - 8,6 mm:n välillä.	4
64	LA004:004	Lasiastia	Pullon tummanvihreä kylkipala. Suurin mitta 60 mm, paksuus 3,3 mm.	4

Päänumero TMM 22306:
Alanumero Työnumero

Yksikkö

65	LA004:005	Lasiastia	Pullon kellanvihreä kylkipala. Suurin mitta 31 mm, paksuus 1,4 mm	4
66	LA004:006	Lasiastia	Lasiastian lievästi vihertävä kylkipala. Suurin mitta 34 mm, paksuus 1,3 mm.	4
67	LA010:001	Lasiastia	Lasipullon pohja, vihreää lasia, lasirutto, teollinen?. Halkaisija 67,5 mm	10
68	LA025:001	Tasolasi	Tasolasin pala, väri vihertävä. Suurin mitta 28 mm, paksuus 1,2 mm.	25
69	LA025:002	Tasolasi	Tasolasin pala, vihertävä. Suurin mitta 18 mm, paksuus 1,8 mm.	25
70	LA027:001	Tasolasi	Tasolasin pala, vihertävä. Suurin mitta 34 mm, paksuus 1,7 mm.	27
71	LA028:001	Lasiastia	Lasiastian kylkipala, vihertävä, lasirutto. Suurin mitta 46 mm, paksuus 2,6 mm.	28
72	LI004:001	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 48 mm, halkaisija 6,5 - 7,2 mm, savukanavan läpimitta 2,3 mm.	4
73	LI004:002	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 32 mm, halkaisija 7,3 - 8,2 mm., savukanavan läpimitta 1,8 mm.	4
74	LI004:003	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 26 mm, halkaisija 8,2 mm, savukanavan läpimitta 2,5 mm.	4
75	LI004:004	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 23 mm, halkaisija 5,3 - 5,8 mm, savukanavan läpimitta 2,5 mm.	4
76	LI004:005	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 31 mm, halkaisija 6,3 - 7,1 mm, savukanavan läpimitta 2,3 mm.	4
77	LI013:001	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 50,5 mm, halkaisija 8,0 mm, savukanavan läpimitta 2,0 mm.	13
78	LI013:002	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 29 mm, halkaisija 8,0 mm, savukanavan läpimitta 2,3 mm.	13
79	LI013:003	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Pituus 42,5 mm, halkaisija 7,1 - 7,6 mm, savukanavan läpimitta 2,3 mm.	13
80	LI026:001	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma, jäljellä osa pesän tyveä ja nuppi. Pituus 64 mm, varren halkaisija 9,5 mm, savukanavan läpimitta 2,0 mm.	26
81	LI027:001	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma, pituus 48 mm, halkaisija 8,5 mm, savukanavan läpimitta 2,3 mm.	27
82	LI027:002	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma, pituus 42 mm, halkaisija 6,3 mm.	27

Päänumero TMM 22306:
Alanumero Työnumero

Yksikkö

83	LI028:001	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma, haljennut. Pituus 18,7 mm.	28
84	ME004:001	Rautanaula	Rautanaula, kanta rombimainen, teräosan poikkileikkaus lähes neliö, pää taivutettu. Suurin mitta 60 mm, kanta 23 x 19 mm, teräosan poikkileikkaus 8,0 x 6,5 mm.	4
85	ME004:002	Rautanaula	Rautanaula, teräosan poikkileikkaus suorakaiteen muotoinen. Suurin pituus 58 mm, kannan halkaisija 16 mm, teräosan poikkileikkaus 9 x 6 mm.	4
86	PI021:001	Pii	Piin siru. Suurin mitta 18,8 mm.	21
87	PU027:001	Puuesine	Puusta vuoltu tappi, toisessa päässä paksunnos, jonka reuna viistetty. Pituus 81 mm.	27

TURKU, MARINA PALACE 2004**Poistetut ja luetteloimattomat löydöt**

Peruste: Materiaalin huonokuntoisuus ja sirumaisuus.

M1: Ei löytöjä

M2: Punasavikeramiikan siru, kirkas tasolasin pala, 7 kaakelin palaa tai sirua, kaksi rautanaulan katkelmaa.

M3: 1 kirkas lasipullon kylkipala, 1 kaakelin pala, rautanaulan katkelma.

M4: 7 vihreää lasipullon kylkipalaa, 5 punasavikeramiikan palaa (pinnat lohjenneet), fajanssin siru, 7 kaakelin palaa, liitupiipun varren katkelma.

M6: Ei löytöjä

M7: Ei löytöjä

M8: Rautanaulan katkelma

M9: Ei poistoja

M10: Rautanaulan katkelma

M11: Ei löytöjä

M13: Liitupiipun varren katkelma, fajanssin lohjennut kylkipala, rautanaulan katkelma

M14: Ei löytöjä

M15: kaakelin pala, rautanaulan katkelma

M17: Ei löytöjä

M18: Ei löytöjä

M19: Ei löytöjä

M20: Ei löytöjä

M21: Punasavikeramiikan siru

M23: Ei löytöjä

M24: Ei löytöjä

M25: Punasavikeramiikan pala (pinta lohjennut), neljä kaakelin palaa, 2 tasolasin palaa, ruskea lasipullon kylkipala

L26: 13 ruskeaa lasipullon palaa, 1 kirkas lasipullon pala, 3 kaakelin palaa (pinta lohjennut)

M27: punasavikeramiikan pala (pinta lohjennut), 2 vihreää pullolasin palaa.

M28: Ei poistoja

M29: Ei löytöjä

M31: Ei löytöjä

M32: Ei löytöjä